

LISTY UNIVERZITY OBŘANY

ČERVEN 2014

Future Forces®

EXHIBITION & CONFERENCE

I N T E R N A T I O N A L

Smart Defence ■ Cyber Defence ■ Connected Forces

Open NATO Future Soldier Workshop

- FS/DSS Projects & Lessons Learned
- Lethality: Weapon Systems, Optics and Sensors
- Survivability: Soldier Readiness, Protection, Endurance
- Operability: Mobility, C4I, Concealment

Open NATO CBRN Workshop

- Security Policy Aspects in CBRND
- CBRND Capabilities
- CBRN Protection – National Concepts
- Research & Development/Industry

Capable Logistician Workshop

- MN functional partnership for Fuel Handling
- MN MILENG/LOG partnership for Water Production and distribution
- MN partnership for Deployable ammunition storage

Unmanned Systems Workshop

- State Affairs – Army, NAVY, Air Force, Police
- Non-State Affairs – Environment & Science, Civilian, Terrorism, Legal Aspect
- Current Affairs – Post-Afghanistan, Syria, Transition

Future Crises Conference

- Future Crises & Risks
- Crisis Management
- Cyber Security

UNIQUE GATHERING PLACE FOR EXPERTS

15 - 17 October 2014

PRAGUE, CZECH REPUBLIC

Under the Auspices of:

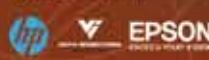
In cooperation with:

Specialized Partners:

Technical Partners:

www.natoexhibition.org

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 10 / číslo 5
akademický rok 2013/2014

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Viktor Sliva
viktor.sliva@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor prezentační a produkční
Vojenského historického ústavu,
Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OPP VHÚ a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 20. 6. 2014
Číslo 5 vyšlo: 27. 6. 2014

Z OBSAHU

Parlamentní výbory zasedaly
na Univerzitě obrany 3

Na UO přednášel
Sir Christopher Harper 4

Na Univerzitě obrany se blyští
dva noví jaguáři 10-11

Vědecké konference
studentů UO 14-15

Mezinárodní sportovní den
rektora-velitele UO 22-23

Očitý svědek
Sarajevského atentátu 27

EDITORIAL

Letní slunovrat

Současně s tím, jak přišel letní slunovrat a zároveň i astronomický začátek léta, nastala doba, kdy studenti sklízají plody své semestrální či mnohaleté práce. Skládají dílčí zkoušky nebo zkoušky státní, které završují bakalářské, případně navazující magisterské studijní programy. Tato struktura rozvržení studia, po dvou desetiletích fungování zavedená a všeobecně považovaná za přirozenou, již v dohledné době dostane svou alternativu. Na konci letošního akademického roku se totiž nejen uzavře první dekáda existence Univerzity obrany, ale současně se otevře zcela nová kapitola v její historii. Studenti, kteří uprostřed léta nastoupí k základnímu výcviku a zapojí se do nově zaváděného souvislého magisterského programu na brněnských fakultách, budou mít před sebou pět let

studia, jež v případě úspěchu završí získáním titulu inženýra.

Úvodní část studia budou míst společnou a teprve ve třetím ročníku si zpravidla zvolí svou specializaci. Čtyři semestry se budou seznamovat se základy vojenských technologií a způsoby řízení vojska a získají tak dostatek informací, aby se se svým oborem více ztotožnili a optimálně tak zvolili náplň své profesní kariéry. Tato volba bude probíhat na základě požadavků armády, každý z absolventů by tak měl v praxi najít odpovídající uplatnění, zohledňující jeho zaměření a specializaci. A to je jeden z hlavních cílů změn, které v současnosti na Univerzitě obrany probíhají a které mají více odrážet potřeby současné moderní Armády ČR.

Viktor Sliva

Inaugurace děkana Fakulty ekonomiky a managementu

Děkan Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany plukovník docent Vladan Holcner převzal v úterý 29. dubna z rukou rektora-velitele školy brigádního generála profesora Bohuslava Příkryla insigne fakulty a slavnostně se tak ujal funkce děkana na další čtyřleté období.

Stalo se tak v rámci ceremoniálu, který proběhl v sále univerzitního klubu. Rektor-velitel brigádní generál Bohuslav Příkryl uvedl takto plukovníka Vladana Holcnera do funkce děkana již podruhé a mohl proto ocenit způsob, jakým Fakultu ekonomiky a managementu připravil na nadcházející zásadní změny její struktury a fungování. Také staronový děkan se ve svém inauguračním proslovu věnoval nastávajícímu akademickému roku, který označil za zlomový, a to především v souvislosti se zaváděním nového pětiletého magisterského studijního programu. Významný posun směrem k vojenskému leadershipu se odrazí také ve změně názvu fakulty.

Jak přítomně informoval předseda Akademického senátu FEM profesor František Hanzlík, plukovník Holcner byl do funkce děkana navržen na základě volby, která se uskutečnila 18. listopadu loňského roku.

Bezprostředně po složení slibu a přijetí insignií plukovník Vladan Holcner již jako inaugurovaný děkan uvedl do úřadu své proděkány: pro studijní a pedagogickou činnost Marka Sedlačíka, pro vědeckou činnost podplukovníka Pavla Foltina a pro vnější vztahy a rozvoj majora Jana Drozda.

Slavnostní inaugurace se zúčastnili představitelé Ministerstva obrany ČR, velení Armády ČR, akademičtí funkcionáři partnerských fakult a také rodinní příslušníci inaugurovaných hodnostářů.

Text a foto: Viktor Sliva

Red.: Pane děkane, známé rčení říká, že nelze dvakrát vstoupit do stejné řeky. Platí to i o vašem znovuzvolení do čela fakulty?

V. H.: Rozhodnutí usilovat o pokračování ve výkonu funkce děkana Fakulty ekonomiky a managementu ve druhém funkčním období pro mne vyplynulo z vnímání potřeby dokončit řadu kroků, ke kterým fakulta přistoupila v uplynulém období. Vedle změn odrážejících implementaci nové vzdělávací strategie Univerzity obrany v podmínkách fakulty jde především o pokračování v plnění záměru rozvoje garančního potenciálu fakulty, zhmotnění novou generací docentů a profesorů, způsobilých do budoucna úspěšně garantovat plné spektrum akreditací fakulty v oblasti managementu aplikovaného do oblasti obrany a bezpečnosti.

Porovná-li navíc situaci před čtyřmi, respektive pěti léty a dnes, rozhodně nemůj vstup do druhého funkčního období děkana označit za opětovné vykročení do stejných vod. Vnitřní i vnější prostředí a podmínky činnosti fakulty se zásadním způsobem změnilo. Fakulta prochází zásadní změnou zaměření svých aktivit, která odráží její nosné poslání – vysokoškolskou přípravu budoucího klíčového personálu ozbrojených sil, tedy budoucích důstojníků-velitelů. Tato změna je odražena v probíhající transformaci organizační struktury fakulty a jejích kateder, ale i v zahájení realizace nových souvislých pětiletých magisterských studijních programů. Záměrně zde uvádím množné číslo, neboť Fakulta ekonomiky a managementu v tomto směru nese odpovědnost nejen za realizaci studijního oboru Řízení a použití ozbrojených sil, ale i za realizaci významné části magisterského studijního programu Fakulty vojenských technologií. V tomto směru fakulta odpovídá za všeobecnou vojenskou přípravu budoucích důstojníků na obou brněnských fakultách Univerzity obrany.

Red.: Pod vaším vedením se fakulta připravuje na zásadní přeměnu. S jakou filozofií k tomuto kroku přistupujete?

V.H. Pokusím se vaše slova zpřesnit. Fakulta se na zásadní přeměnu nepřipravuje, tato zásadní změna na fakultě reálně probíhá, a to již více než dva roky. Nejde totiž jen o zvnějšku zřetelnou změnu organizační struktury fakulty nebo zahájení realizace nového studijního programu, jde především o změnu přístupů, pochopení rolí, a to jak na úrovni fakulty jako celku, kateder, či jednotlivých akademických pracovníků. Změna přístupu je v podstatě základem filozofie transformace fakulty, kdy fakulta nese plnou odpovědnost za vzdělávání, výcvik a výchovu budoucích důstojníků v souladu s požadavky, které formuluje resort obrany, respektive velení Armády České republiky. V tomto smyslu fakulta jako integrální součást Univerzity obrany představuje podpůrný prvek našim ozbrojeným silám. Podpora činnosti resortu obrany, potažmo ozbrojených sil se tak stává rozhodujícím činitelem všech aktivit fakulty. Od zaměření vzdělávání budoucích důstojníků jsou odvozovány komplementární vzdělávací aktivity ve prospěch civilního studia. Akreditační kritéria studijních programů fakulty a opět přímé potřeby a požadavky resortu obrany vytvářejí rámec pro usměrňování vědecko-výzkumných a expertních aktivit fakulty. Resort obrany, respektive ozbrojené síly jsou tak pro fakultu klientem, jehož požadavky musí fakulta bezpodmínečně naplňovat, jinak ztrácí svoje opodstatnění obdobně jako v tržním prostředí komerční podniky bez zákazníků.

Druhým významným momentem charakterizujícím probíhající změny na fakultě, je – vedle tradičně vnímaného vzdělávání zaměřeného na rozvoj dílčích znalostí a dovedností – převzetí odpovědnosti za komplexní rozvoj osobností studentů jako budoucích důstojníků – velitelů – leaderů. Tento moment, který se mj. zrcadlí i ve změně názvu fakulty, je přirozeně propojen s naplňováním armádních požadavků. Vzhledem k významu tohoto momentu a náročnosti jeho úspěšného naplnění jej však zdůrazňuji odděleně.

Parlamentní výbory zasedaly na Univerzitě obrany

V průběhu května navštívily Univerzitu obrany oba parlamentní výbory, které mají ve své působnosti resort obrany. Poslance a senátory seznámil rektor-velitel brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl s aktuální situací a především se záměry dalšího rozvoje jediné vojenské vysoké školy v České republice.

Jak se členové obou parlamentních výborů dozvěděli z vystoupení generála Bohuslava Příkryla, Univerzita obrany nyní vytváří podmínky pro provedení vnitřní transformace fakult a ve své nové vzdělávací strategii reaguje na požadavky Armády ČR na přípravu nových vojenských profesionálů. Součástí změn je také přechod od manažerského pojetí výuky k leadershipu. „Nebudeme studenty jen učit plnit úkoly, ale především dosahovat cíle,“ shrnul rektor-velitel podstatu probíhajících změn. Posun ve strategii školy rovněž vystihuje motto: Vychováváme budoucí leadery – leadery budoucnosti. Bohuslav Příkryl hovořil také o nezbytnosti poskytnout budoucím členům důstojnického sboru spolu s kvalitním obecným vzděláním a odbornou profesní přípravou také komplexní výchovu vojenského profesionála: „Důstojník má být vzdělán, aby vnímal demokratické hodnoty, které má bránit.“

Členové Výboru pro zahraničí, obranu a bezpečnost Senátu PČR, v jehož čele stojí někdejší ministr vnitra František Bublan, se při své návštěvě 13. května zajímali o konkrétní stránky vzdělávání, rozvoje vědy a expertní činnosti a způsobů financování školy. V souvislosti s dotazem senátora Pavla Trpáka, který se zajímal o možnost civilního studia na Uni-

verzitě obrany a o spolupráci se zahraničními partnery, poukázal rektor-velitel Bohuslav Příkryl na potřebu legislativně upravit způsob financování školy tak, aby mohla být využita její schopnost přitáhnout zájemce o studium ze zahraničí a také možnost komerčně uplatnit výsledky vědecké a výzkumné činnosti. To by ve svém důsledku otevřelo cestu k vícezdrojovému financování univerzity.

Poslanecký výbor pro obranu do Brna přicestoval o dva týdny později, 29. května. Jeho členové se v diskusi zajímali o porovnání studijních programů Univerzity obrany a Policejní akademie a také o stanovisko vedení školy k novele zákona 221 o vojácích z povolání. Aktuálnost této problematiky vyjádřila poslan-

kyně Jana Černochová: „My tímto zákonem v poslední době doslova žijeme.“

Na obou brněnských zasedáních výborů si zákonodárci vyslechli prezentaci ředitele Centra bezpečnostního a vojenskostrategických studií UO brigádního generála v záloze Františka Mičánka o místě a úloze ozbrojených sil v novém bezpečnostním prostředí. Její součástí byla také nejnovější analýza potenciálních zdrojů nestability v globálním měřítku, která byla nově doplněna o poznatky vyplývající z vývoje situace na Ukrajině.

Poslanci a senátoři se seznámili také s praktickou podobou vědecké a výzkumné činnosti, která probíhá na UO. Navštívili nové laboratoře Fakulty vojenských technologií, a to zejména ve zrekonstruované budově č. 9 v kasárnách Šumavská. Zde si mimo jiné prohlédli na katedře zbraní a munice unikátní experimentální balistickou laboratoř a laboratorní pracoviště pro optická měření.

Text a foto: Viktor Sliva

Na UO přednášel maršál letectva Sir Christopher Harper

Ředitel Mezinárodního vojenského štábu NATO maršál letectva Sir Christopher Harper v rámci svého pobytu v České republice vystoupil v pondělí 26. května před studenty Univerzity obrany s přednáškou na téma „Nová koncepce vojenského výcviku a vzdělávání v rámci NATO“.

Tento vysoký představitel aliance se nejprve krátce setkal s vedením univerzity a pak již předstoupil před studenty a učitele brněnské vojenské vysoké školy. V úvodu přednášky Sir Christopher Harper shrnul dosavadní historii Aliance a přiblížil také bezpečnostní změny, kterým tato obranná organizace v současnosti čelí. „Aby bylo dosaženo cílů, které si Aliance klade, je potřeba, aby jednotlivé součásti její struktury vzájemně spolupracovaly, a to jednoduše a účinně,“ uvedl maršál Harper důvod, proč je kladen velký důraz na vzdělávání a trénink. Získané znalosti a dovednosti je třeba neustále procvičovat, což vysoký představitel NATO doložil plánem aliančních cvičení na nejbližší dobu.

Po skončení své přednášky odpovídal Sir Harper na dotazy studentů a pedagogů. Ti se zajímali například o mezinárodní bezpečnostní problematiku, ať už jde o přesun těžišť zájmů Spojených států z Evropy do Asie,

či současný ozbrojený konflikt v Sýrii. Několik dotazů se týkalo také nedostatečných výdajů jednotlivých států na obranu. „Není to pravidlo, ale cíl,“ zhodnotil Christopher Harper požadavek na dvouprocentní podíl obranných výdajů na HDP, který mnohé země, včetně České republiky, nedosahují. „Je především na politicích, aby lidem vysvětlili nezbytnost investic do obrany, i když to není v době napjatých veřejných rozpočtů vůbec jednoduché,“ uvedl ředitel Mezinárodního vojenského štábu NATO.

Maršál Harper se před cestou na Univerzitu obrany setkal s náčelníkem Generálního štábu AČR armádním generálem Petrem Pavlem a s představiteli velení AČR, které informoval o aktuálním vývoji a postoji NATO k dění na Ukrajině. Generál Pavel pak Sira Christophera Harpera seznámil se současnou strukturou, postavením a úkoly Armády České republiky.

Text a foto: Viktor Sliva

Návštěva zahraničních delegací na UO

Na konci dubna navštívily Univerzitu obrany dvě zahraniční delegace, jejichž členové se zajímali o možnosti spolupráce v oblasti vzdělávání. V úterý 29. dubna 2014 to byli představitelé vysoké vojenské školy Military Technical College z Egypta a den poté zástupce náčelníka generálního štábu ozbrojených sil Jordánska generálmajor Ziad Hamdi Al Majali.

Egyptské brigádní generály Mohameda Aliho Gamala Eldina Mohameda Barkata, asistenta ředitele školy pro vzdělávání, a Goudu Ismaila Mohameda Salamu, vedoucího vědecké práce, přivítal rektor Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Bohuslav Příkrýl, Ph.D. v doprovodu prorektora pro marketing a vnější vztahy Univerzity obrany prof. Ing. Rudolfa Urbana, CSc., a proděkana Fakulty vojenských technologií pro vnější vztahy a rozvoj plukovníka doc. Ing. Vlastimíla Malého, CSc.

Na úvod si hosté vyslechli všeobecné informace o České republice, jelikož se u generála Salamy jednalo o první návštěvu v naší zemi. Poté následovalo seznámení se strukturou a posláním Univerzity obrany a posléze nejnovější informace o připravovaných studijních programech a oborech Fakulty vojenských technologií.

Náčelník generálního štábu ozbrojených sil Jordánska generálmajor Ziad Hamdi Al Majali se na půdě jediné vojenské vysoké školy v České republice zajímal o možnosti spolupráce v oblasti vzdělávání, které v rámci jordánského generálního štábu patří spolu s personalistikou do jeho působnosti. Během prezentace, kterou vedl prorektor pro marketing a vnější vztahy brigádní generál v záloze profesor Rudolf Urban, představil podplukovník Vladimír Šidla strukturu a poslání Univer-

zity obrany a dále širokou nabídku studijních programů a oborů, včetně nově zaváděného pětiletého magisterského studia. Jednotlivé fakulty pak prezentovali děkan FEM plukovník Vladan Holcner, proděkan FVT podplukovník Luděk Jedlička a kapitánka Lenka Zárybnická z hradecké FVZ. Jordánská delegace bude zvažovat další možnosti spolupráce včetně nabídky studia příslušníků jordánských ozbrojených sil na Univerzitě obrany. Česká republika vykonává v Jordánsku od 1. ledna 2013 kontaktní ambasádu NATO, což potvrzuje skutečnost, že tato země patří mezi nejvýznamnější partnery českého resortu obrany v regionu Blízkého východu a severní Afriky a je zařazena mezi prioritní země zahraniční obranné spolupráce.

Text: Viktor Sliva
Foto: Ing. Stanislav Poráň

Z výjezdního kolegia rektora v Hradci Králové

Ve dnech 19. 5. – 20. 5. 2014 proběhlo výjezdní zasedání kolegia rektora na Fakultě vojenského zdravotnictví UO v Hradci Králové.

Výjezdní forma jednání tohoto poradního sboru rektora se koná jednou za semestr a bývá zpravidla spojena s následným metodickým dnem rektora-velitele na FVZ. Na programu jednání kolegia rektora byly mimo jiné tyto důležité otázky: objasnění úkolu ministra obrany ve vztahu k dosažení úspor na UO, záměr rozvoje naší školy v střednědobém a dlouhodobém horizontu a projednání analýzy přijímacího řízení uchazečů o studium v příštím akademickém roce.

V rámci úvodního bodu jednání rektor-velitel UO brig. gen. Bohuslav Příkryl objasnil členům kolegia úkol ministra obrany vydaný prostřednictvím státního tajemníka MO, jehož smyslem je snížení objemu finančních prostředků poskytovaných UO z rozpočtové kapitoly resortu MO. Úspora má být dosažena zejména v těchto směrech:

a) Zvýšení efektivity vzdělávacího procesu na UO, provozu školy a využití vícezdrojového financování.

b) Zvýšení efektivity úkolů plněných ve prospěch resortu MO, popř. ve prospěch dalších orgánů státní správy.

c) Posouzení současného počtu studijních oborů zejména u civilního studia a jejich re-

dukce pouze na ty studijní obory, které jsou nezbytně potřebné.

d) Podstatné zvýšení podílu jiných finančních zdrojů na celkovém rozpočtu UO, zejména cestou komercializace výsledků vědecko-výzkumné a inovační činnosti.

e) Usměrnění zahraniční spolupráce UO pouze do těch oblastí, které jsou přínosné pro školu, popř. pro resort MO, včetně zohlednění skutečnosti, zda výsledky této spolupráce budou adekvátní vynaloženým prostředkům.

Rektor-velitel poté informoval kolegium, že v kontextu uvedených úkolů byl ministru obrany počátkem května 2014 předložen „Záměr rozvoje UO ve střednědobém a dlouhodobém horizontu“ (dokument byl v době uzávěrky tohoto čísla posuzován vedením resortu MO – pozn. autora). V rámci druhého bodu jednání pak rektor-velitel seznámil členy kolegia s obsahem a hlavními parametry výše uvedeného „Záměru rozvoje UO“, který v kontextu ministrem obrany potvrzené dlouhodobé orientace Univerzity obrany obsahuje konkrétní návrhy na dosažení požadovaných úspor ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu.

V dalším bodu jednání předložil prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů UO prof. Zdeněk Zemánek (PVZS) komplexní analýzu přijímacího řízení uchazečů o studium na UO v akademickém roce 2014/2015. PVZS zdůraznil, že je nezbytné zamyslet se nad širšími perspektivami přijímacího řízení, včetně přijetí podstatných změn v podmínkách přijímacího řízení uchazečů o studium. „V tomto

smyslu je nezbytné,“ konstatoval prof. Zemánek, „hledat novátorské přístupy odpovídající objektivní situaci na trhu vysokoškolského vzdělání na jedné straně a legislativním a organizačním podmínkám, ve kterých UO jako státní vojenská vysoká škola působí, na straně druhé.“ V další části PVZS dokumentoval vývojové trendy a srovnávací analýzu jednotlivých segmentů přijímacího řízení uchazečů o vojenské studium od akademického roku (AR) 2004/2005 do AR 2013/2014. PVZS uvedl, že analýza potvrzuje existenci zvyšujícího se rizika pokračujícího nenaplnění stanovených směrných čísel studentů UO na vstupu a zejména absolventů školy na výstupu. Na závěr svého dokladu pak formuloval 6 doporučení pro transformaci systému přijímacího řízení uchazečů o studium na UO. Prorektor Zemánek rovněž poukázal i na některé nedostatky při zveřejňování informací určených potenciálním uchazečům o studium na jednotlivé fakulty v informačním systému UO. Po vystoupení PVZS prezentovali děkani fakult vlastní dílčí analýzy přijímacího řízení uchazečů o studium na jednotlivé fakulty školy.

Na závěr jednání kolegia navštívili členové poradního sboru rektora Ústav molekulární patologie, Centrum pokročilých studií a katedru radiobiologie, kde se blíže seznámili s posláním, úkoly a technologickým vybavením těchto prestižních pracovišť FVZ UO.

**Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora**

Ocenění studentů za úspěšnou účast na cvičení

Děkovné listy předal rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál prof. Bohuslav Příkryl devíti z celkem dvanácti oceněných studentů, kteří se zúčastnili dubnového taktického cvičení 43. výsadkového praporu Chrudim ve Vojenském výcvikovém prostoru Hradiště. Rektor-velitel tak ocenil způsob, jakým studenti splnili svůj úkol rozehrávat pro cvičící jednotky denní i noční incidenty.

„Účast na takovém cvičení je pro nás konfrontací s realitou a cestou, jak získat zkušenosti a poznatky, které vám mohou pomoci při profilaci v rámci dalšího studia,“ uvedl rektor-velitel generál Bohuslav Příkryl během setkání se studenty poté, co jim předal děkovné listy. Důvodem k tomuto ocenění bylo stanovisko velitele cvičícího praporu, který vysoce ohodnotil přístup brněnských studentů a jejich prokázané schopnosti a dovednosti.

Za zajímavou epizodu cvičení označil desátník Ondřej Kučera imitaci havárie vozidla, kterou řešila Vojenská policie. „Byla to neobvyklá zkušenost vidět nehodu z pohledu jejího účastníka,“ vzpomíná student modulu velitelských mechanizovaných a tankových jednotek, který také v rámci cvičení poprvé vyzkoušel bojovou střelbu. „Vždy jsme dostali základní zadání a bylo na nás, jak daný úkol splníme,“ hodnotí desátník Kučera způsob, jakým byli studenti zapojeni do cvičení.

Dokladem úspěšné reprezentace školy je také přání velitele 43. výsadkového praporu 4. brigády rychlého nasazení pokračovat

v takovéto spolupráci a ochota upravit termíny cvičení tak, aby účastníci se studenti neměli velkou absencí na zaměstnáních v rámci výuky na Univerzitě obrany.

Text a foto: Viktor Sliva

Připomenutí 69. výročí konce druhé světové války

Univerzita obrany si připomněla Den vítězství a události spojené s koncem druhé světové války řadou akcí. Nejprve se její zástupci 26. dubna zúčastnili pietního aktu na čestném pohřebišti na brněnském Ústředním hřbitově. Příslušníci školního praporu UO během ceremoniálu vzdali vojenské pocty bojovníkům, kteří padli při osvobození jihomoravské metropole, v níž má jediná vojenská vysoká škola v ČR své sídlo.

V předvečer Dne vítězství se příslušníci i civilní zaměstnanci UO zúčastnili slavnostního nástupu v kasárnách Šumavská. V jeho průběhu připomněl rektor-velitel UO brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl, že vedle domácího odboje Češi a Slováci hrdinně bojovali a umírali na půdě Francie a Velké Británie, v severní Africe, u Sokolova a Kyjeva v Sovětském svazu, ve formacích Titovy osvobozené armády na Balkáně, na Dukle v Polsku i na domácí půdě. Mnozí z nich se do bojů zapojili pod bojovými prapory, jejichž repliky do Brna na slavnostní nástup zapůjčil Vojenský historický ústav. Vedle praporu České družiny, předchůdce československých legií, patřily zbývající čtyři představené zástavy jednotkám, které se na různých místech zapojily do bojů v rámci světového válečného konfliktu.

Vyvrcholením slavnostního nástupu byla přehlídka nastoupených jednotek v čele s bojovým praporem, doprovázeným čestnou četou.

O den později, 8. května představitelé Univerzity obrany uctili v areálu brněnských Kounicových kolejí památku více než 800

českých odbojářů a vlastenců, kteří tam za nacistické okupace byli popraveni, a v areálu Národního památníku na pražském Vítkově se sešli s dalšími představiteli armády a válečnými veterány.

Text: Viktor Sliva
Foto: Viktor Sliva, Zdeněk Kolařík, Marie Schmerková a army.cz

Jeden z praporů představených v rámci slavnostního nástupu symbolizoval Dělostřelecký pluk 1 ve Velké Británii, který byl založen v anglickém Cheshiru na podzim roku 1940 z evakuovaných příslušníků 1. československé divize z Francie, protektorátních uprchlíků a Čechoslováků žijících v zahraničí. Bojový prapor, který jednotce věnovala Americká obec Sokolská, předal veliteli pluku plukovníku Aloisu Liškovi, pozdějšímu veliteli československé samostatné obrněné brigády ve Velké Británii osobně prezident Edvard Beneš.

Do you know how to study effectively?

- (1) Where you study is important
- (2) Use memory games
- (3) Take breaks (and rewards)!
- (4) Practice by yourself or with friends
- (5) Outline and rewrite your notes
- (6) Make a schedule you can stick to
- (7) Keep healthy and balanced
- (8) How you approach studying matters
- (9) Don't forget to learn!
- (10) Bring everything you need, nothing you don't

Exercise I: Find the appropriate heading for each paragraph:

A: Many people look at studying as a necessary task, not an enjoyment or opportunity to learn. How you approach something matters almost as much as what you do. Being in the right mindset is important in order to study smarter.

B: A lot of people make the mistake of studying in a place that really isn't conducive to concentrating. A place with a lot of distractions makes for a poor study area.

C: People bring things they don't need. For instance, while it may seem ideal to type notes into a computer to refer back to later, computers are a powerful distraction for many people because they can do so many different things. Don't forget the things you need to study for the class, exam or paper you're focusing on.

D: Keeping to a standard outline format helps students a lot. They find that connecting similar concepts together makes it easier to remember when the exam comes around.

E: Mnemonic devices are methods for remembering pieces of information using a simple association of common words. To remember voiceless consonants in English, for example, just remember the sentence: "Pite kafe!" (yes, it works, as p, t, k, and f are really English voiceless consonants. The key to such memory devices is the new phrase or sentence you come up with has to be more memorable and easier to remember than the terms or information you're trying to learn.

F: The old age proverb, practice makes perfect, is true. You can practice by yourself by testing yourself with practice exams, old exam sheets, or flash cards, alone or with a group of friends or classmates.

G: You should study regularly throughout the semester for as many classes as you can. Some people study every day, others put it off to once or twice a week. The frequency isn't as important as actually studying on a regular basis.

H: Divide study time into segments that make sense and work for you. If you have to digest a whole textbook chapter, find sections in the chapter and commit to reading and taking notes on one section at a time. If you succeed in your goals, give yourself a real reward.

I: It's hard to live a balanced life while in school, but the more balance you seek out in your life, the easier every component in your life becomes.

J: Studying isn't just about passing an exam, as most students look at it as. Studying is an effort to actually learn things, some of which you might actually care about.

Exercise II: In paragraphs A to J find the words which mean:

A. someone's general attitude, and the way in which they think about things and make decisions, synonym outlook

B. sth that provides conditions which make it easy for you to work etc

C. something that stops you paying attention to what you are doing

D. an idea of how something is, or how something should be done

E. the part of a plan, action etc, that will make it possible for it to succeed

F. a short well-known statement that gives advice or expresses something that is generally true

G. the number of times that something happens within a particular period of time

H. to understand new information

I. one of several parts that together make up a whole system

J. an attempt to do something, especially when this involves a lot of hard work or determination

And finally don't forget this: *By the time you'll realize what a great opportunity school is, you'll be well into the middle of your life with a lot of responsibilities – children, mortgages, career pressures, etc. Then most people have neither the time nor energy to go back to school. So take the time to learn some stuff now, because you'll appreciate the opportunity later on.*

KEY:

Exercise I: Find the appropriate heading for each gap:

1B, 2E, 3H, 4F, 5D, 6G, 7I, 8A, 9J, 10C

Exercise 2: In paragraphs A to J find the words which mean:

A – mindset, B – conducive, C – distraction, D – concept, E – key, F – proverb, G – frequency, H – digest, I – component, J – effort.

Source: <http://psychcentral.com/lib/top-10-most-effective-study-habits/000599>

Photo: http://i.idnes.cz/12/041/cl6/PP4258a0_151041_1776513.jpg

100 let protiletadlové obrany - Konference PVO 2014

Sto let bohaté historie protiletadlové obrany, současnost tohoto významného druhu vojska i vize pro budoucnost byly náplní jubilejního patnáctého ročníku Konference PVO, který na půdě Univerzity obrany ve dnech 15. a 16. dubna 2014 zorganizovala Katedra systémů PVO Fakulty vojenských technologií.

Záštitu nad 15. ročníkem konference společně převzali ředitel sekce rozvoje a plánování schopností MO brigádní generál Ing. Pavel Adam a velitel vzdušných sil AČR brigádní generál Ing. Libor Štefánik. Konference se dále zúčastnili představitelé řídicích složek generálního štábu, svazků a útvarů Vzdušných sil AČR, Velitelství výcviku - Vojenské akademie Vyškov a příslušníci akademické obce Univerzity obrany. Významnou byla rovněž účast 12

firem obranného průmyslu České republiky a tří zahraničních zbrojních subjektů. Na pozvání náčelníka protiletadlového vojska AČR ze zahraničí přicestoval velitel 10. velitelství protivzdušné a protiraketové obrany USA v Německu plukovník Gregory Brady a delegace důstojníků Vzdušných sil Ozbrojených sil Slovenské republiky vedená majorem Ing. Jozefem Čížikem.

Jednání konference zahájil vedoucí Katedry systémů PVO plukovník docent Alexandr Štefek. První blok přednášek a diskusí byl věnován právě historii základních segmentů protiletadlové obrany, tedy samotnému pozemnímu protiletadlovému vojsku (PLV), radiotechnickému vojsku (RTV) i vzdušnému segmentu PVO – stíhacímu letectvu (SL). Prezentace demonstrovaly bohatou historii PVO, a to jak jejich vrcholů, tak i období stagnace, či dokonce útlumu. Pozitivním závěrem z této části může být to, že - i když s historií v nesrovnatelně menších počtech - jsou dnes obranné složky vzdušných sil AČR prozatím schopny plnit úkoly před ně postavené a jsou postupně přezbrojovány technikou na úrovni 21. století. Na tento blok pak logicky navázaly prezentace firem obranného průmyslu, které právě pozitivní trendy ve vyzbrojování akcentovaly a předložily další možnosti upevnění a zvyšování schopností PVO AČR.

Jako již tradičně se navečer prvního dne účastníci konference setkali na přátelském posezení, kde při mnohastranných jednáních byly napříč hodnostním i funkčním spektrem diskutovány nejběžnější problémy současnosti a zejména budoucnosti PVO. S pozitivní odezvou se setkala kulturní vystoupení folkové skupiny Honky-Tonk, která již počtvrté napomohla k vytvoření přátelské a uvolněné atmosféry večera.

Jednání druhého dne pokračovalo vystoupeními příslušníka sekce rozvoje a plánování

schopností MO, zástupců zbrojních firem, příslušníků 25. protiletadlového raketového pluku, Odboru doktrín Vojenské akademie Vyškov a prostor dostalo i vystoupení studentky doktorského studijního programu Katedry systémů PVO, které bylo přijato velmi kladně.

Celkem bylo na konferenci přítomno 86 účastníků a zaznělo 24 příspěvků. Z konference bude zpracován „Sborník anotací“ s přílohou příspěvků v elektronické formě na DVD, následně doručeny účastníkům. Materiály z konference jsou i tentokrát přístupné na webových stránkách Katedry systémů PVO UO Brno.

Text a foto: Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.

VKPL (Velkorážný Kulomet ProtiLetadlový) vz. 36 ráže 20 mm Oerlikon, dodaný na přelomu let 1937 a 1938 v počtu 229 kusů pro nově vytvořené roty velkých kulometů proti letadlům v rámci vojenských těles pěchoty.

Když v předvečer „Velké války“ (později nazvané „První světová“ - Great War) letectvo postupně získávalo svou nezastupitelnou roli a jeho složky se již nezaměřovaly jen na průzkumné a asistenční úkoly, vyvstala nutnost najít i účinnou a systémově řešenou obranu proti němu. Sestřelení nepřátelského letadla (nebo alespoň jeho odrazení od splnění mise) se postupně stávalo významným aspektem všech vojenských operací, nicméně před rokem 1914 fakticky neexistovala žádná pravidelná vojenská organizační složka, která by tyto úkoly systematicky plnila. Těsně po vypuknutí Velké války (28. 7. 1914) byl v srpnu anglickou admirálitou ustanoven protiletadlový útvar (AA Corps) určený jednak pro protiletadlovou obranu Londýna, ale také muničních továren a dalších důležitých objektů. Řídicí složky a jednotky protiletadlové obrany (PLO) se postupně staly organickou součástí útvarů, svazků a svazů všech válčících stran, později i samostatným druhem vojska.

Vývoj protiletadlové obrany během století její existence:

- ✦ první dvě dekády 20. století: rozvoj protiletadlového dělostřelectva
- ✦ období 2. sv. války: nástup radiolokace a automatizace
- ✦ 50. a 60. léta: nástup a přezbrojování na Protiletadlovou raketovou techniku (PLRT)
- ✦ 70. - 90. léta: zdokonalování zejména Protiletadlových raketových systémů (PLRS)
- ✦ od 90. let až dodnes: budování agilní, hybridní a vícevrstvé PVO proti celé škále nových vzdušných hrozeb

Odborná příprava studentů druhého ročníku navazujícího magisterského studia

Od března do května 2014 probíhala pro studenty 2. ročníku navazujícího magisterského studia Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany osmitýdenní odborná stáž u vojsk dle jejich specializace.

Každý student byl vyslán na odbornou přípravu na dané útvary, kde po dobu dvou měsíců získával praktické znalosti a zkušenosti vztahující se k jeho oboru.

Své zajímavé postřehy ze stáže nám sdělil rotmistr Bc. Martin Kuchařík, student Katedry logistiky Fakulty ekonomiky a managementu. Martin Kuchařík se mimo jiné zúčastnil i dvoutýdenního kurzu pro navazující magisterské studium ve VVP Dědice. Kurz sestával ze dvou částí – první 3 dny se spolu se svými spolužáky seznamoval s organizací přepravy po železnici, poznával její teoretickou i praktickou část na cvičné železniční vlečce v těsném sousedství vyškovských kasáren, vše v roli pasivního pozorovatele. Druhá část, zaměřená na organizaci konvojů, již vyžadovala aktivní přístup přítomných studentů. Studenti se naučili sestavit proud vozidel, zopakovali si

zásady pro navádění vozidel, plánování trasy přesunu, činnost při zastávkách a sesednutí, atd. Následovala evakuace zraněných osob a odtažení poškozených vozidel: „Kurz probíhal pod vedením npor. Urbánka z Velitelství výcviku – Vojenské akademie, kterému patří velký dík za vytvoření kurzu, který studenty baví, dokáže je motivovat ke společné práci a účastníci se na něj skutečně těší.“

Student Katedry logistiky, modulu vojenská doprava, rotmistr Bc. Martin Luska se v rámci odborných stáží v letním semestru zúčastnil prvních 14 dnů v měsíci březnu stáže ve VZ ve Štěpánově u Olomouce, kde měl příležitost se svými kolegy studenty z logistiky prakticky si vyzkoušet činnosti spojené se systémem ISL. Následující měsíc byl stejně jako jeho spolužáci na jednotlivých vojenských útvarech, aby získal praktické dovednosti

z realizace logistické podpory a seznámil se s plněním úkolů logistické podpory v konkrétních vytipovaných oblastech. Posledních čtrnáct dní odborné stáže se odehrávalo ve VZ ve Vyškově, kde se jak po stránce teoretické, tak praktické zúčastnil výcviku v nakládání techniky na železniční vozy. Součástí stáže byl také praktický výcvik při přesunech a reakce při kontaktu s nepřítelem. Spolu s ostatními studenty si Martin mohl také vyzkoušet vproštění raněného z vozidla IVECO a odsun techniky za pomoci tažné tyče. „Z mého úhlu pohledu byla odborná stáž přínosná ve všech směrech, velice pozitivně hodnotím stáž ve Vyškově, jelikož mi poskytla a pomohla osvojit důležité informace spojené s mým studijním modulem.“

Text: rtm. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: rtm. Bc. Martin Kuchařík

Zkušenosti z výukového pobytu na Univerzitě degli Studi del Sannio v Itálii

V květnu jsem měla možnost zúčastnit se jako první z Univerzity obrany výukového pobytu na Univerzitě degli Studi del Sannio v Beneventu konaného v rámci mobility zaměstnanců financovaných z prostředků Erasmu. Dovolují si zde proto shrnout několik zkušeností z tohoto pobytu.

Benevento se nachází v jižní Itálii, v oblasti Kampánie a je zároveň hlavním městem stejnojmenné provincie. Má přes 60 tis. obyvatel a je vzdáleno zhruba 80 km severovýchodně od Neapole a 230 km jihovýchodně od Říma.

Pravděpodobně cenově a organizačně nejspokladnější je cesta letadlem do Říma a odtud vlakem do Beneventa. Je nutno letět z Prahy nebo Vídně na letiště Fiumicino, odtud tzv. Leonardo expresem na nádraží Roma Termini a odtud opět vlakem do Beneventa. Celkově cesta z Brna až do Beneventa zabere zhruba 13 hodin za použití různých dopravních prostředků.

Univerzita byla založena teprve v r. 1998 jako součást mateřské školy v nedalekém Salerno. Má mít údajně kolem 8 tis. studentů organizovaných ve 4 fakultách specializovaných na právo, geologii a biologii, technické obory a ekonomii. Budovy univerzity jsou dislokovány po celém městě, škola nevlastní žádný kampus a neposkytuje proto ubytování. Ve městě probíhají také různé mezinárodní konference, např. v době mého pobytu to byla konferen-

ce zaměřená na armádní problematiku, které jsem měla možnost se zúčastnit.

Organizace semestrů probíhá časově obdobně jako u nás, letní končí zhruba na počátku června. Studenti jsou, stejně jako místní obyvatelé, většinou vstřícní, komunikativní a snaží se být nápomocní. Bohužel velkým nedostatkem je jejich omezená znalost cizích jazyků. Pouze zlomek z nich mluví anglicky, byť jen na základní úrovni. Mnoho se zde nepořídí ani s francouzštinou, přestože spolu s italsčinou patří mezi románské jazyky, a tak v nich má hodné slovo společný základ a liší se pouze koncovkou či výslovností. Je užitečné využít italský slovník nebo vyjít z francouzštiny a zkusit odhadnout italskou podobu daného slova.

V celé střední a jižní Itálii je bohužel patrná přetrvávající ekonomická recese. Mnoho nejen mladých lidí je bez práce, veřejný sektor se potýká s nedostatkem peněz, mnohé služby nefungují příliš spolehlivě, např. svoz komunálního odpadu, opravy bytového fondu nebo autobusová doprava. Naopak vlaky jsou spolehlivé, i když ve srovnání s autobusovou dopravou zhruba o polovinu dražší. Podle Eurostatu celkový veřejný dluh k HDP v Itálii neustále roste a v r. 2013 dosáhl již téměř 133 %. To je jedno z nejvyšších čísel v EU. Je otázkou, nakolik bylo přijetí eura pro jižní země EU přínosné, to by ale bylo na delší debatu.

Text a foto: Ing. Jana Vodáková, Ph.D.

Na Univerzitě obrany se blyští dva noví jaguáři

Děšť, voda a vlhkost. To byli hlavní průvodci dvou příslušníků Univerzity obrany, kteří se v dubnu připojili ke studentům vojenské školy v Saint-Cyru a na dvanáct dnů se ponořili do hlubin džungle v největším departementu země galského kohouta, v jihoamerické Francouzské Guyaně. Svůj úkol splnili a za úspěšné absolvování kurzu získali prestižní odznak se zobrazením jaguára.

Četaři Lukáš Grmolec a Robert Pacík prožili jeden z vrcholů studia na Univerzitě obrany. Díky svému instruktorskému působení ve skupině Commandos dostali možnost zúčastnit se výcviku probíhajícího na základně 3. regimentu Francouzské cizinecké legie. Na počátku dubna se po krátké zastávce v Paříži a v Saint-Cyru vydali společně se stovkou studentů tamní vojenské školy na několika-hodinový let do pobřežního města Kourou, odkud pak vyrazili do legionářské základny uprostřed džungle. Jejich vybavení se pro byt v extrémních podmínkách rozrostlo o de-

vět nových nezbytných doplňků, mimo jiné o mačetu a velkou celtu.

„Ten okamžik byl zcela zřetelný,“ zpětně hodnotí Robert Pacík chvíli, kdy instruktoři naostro zahájili vlastní kurz. „Bylo to hodně tvrdé, ale věděl jsem, že mám ještě rezervu.“ Dva brněnští studenti byli letos jedinými externími účastníky kurzu ze zahraničí. Prožili ho odděleně, každý v jiné ze čtyř čet o pětadvaceti mužích. Noci trávili zavěšení v hamačkách, aby se tak ochránili před nebezpečnou tropickou faunou. „Výjimkou bylo první přenocování v terénu během třídní zkoušky přežití,“ vzpomíná Lukáš Grmolec. „Ačkoli jsme byli prakticky na rovníku, v noci byla velká zima. V dešti jsme byli přikryti palmovými listy a na nich jsme taky leželi, výjimeč-

ně přímo na zemi. Celou dobu jsem čekal, co a odkud přileze.“

Základ výcviku tvořilo překonávání nejruznějších překážkových drah – ať už v liánách, ve vodě či v bahně. A v něm také Lukáš Grmolec prožil nejkrušnější chvíli, když s kolegy ze své skupiny vlekli „zraněného spolubojovníka“, upoutaného k dlouhému kmeni. „Jak všem ubývaly síly, začala vážnout komunikace a spolupráce. Ti vzadu tlačili břemeno stále dopředu, a tak jsme kolikrát měli co dělat, abychom tomu „zraněnému“ vůbec udrželi hlavu nad vodou.“ Robert Pacík dnes již s nadhledem vzpomíná, jak se svým družstvem vedle voru překonával řeku. „Ve vodě se mi rozvázaly tkaničky a za chvíli je vzal proud. Takže jsem až ke břehu držel boty na nohou jen díky zařatým prstům, což bylo dost vyčerpávající.“

Brněnští studenti si díky své tělesné konstituci, síle a prokázaným schopnostem získali respekt kolegů. Jeho oprávněnost pak potvrdily i celkové výsledky, když Lukáš Grmolec obdržel za úspěšné plnění úkolů nejvyšší počet bodů ve své četě. „Já myslím, že by vyhrál i celkově,“ hodnotí jeho výsledky Robert Pacík. Také on byl úspěšný, v rámci své čtyř obsadil šesté místo.

Oba četaři, jimž Univerzita obrany umožnila otestovat schopnosti v drsných podmínkách deštného pralesa, vidí za svým úspěchem pomoc a podporu mnoha lidí. Za všechny uvádějí docenta Zdeňka Flasara, který jim v rámci skupiny Commandos poskytl vynikající přípravu, a dále nadporučíci Hanu Micháلكovou, jež pomohla vyřešit řadu administrativních kroků, spojených s přípravou a průběhem kurzu.

Text: Viktor Sliva

Foto: CMM 3°REI, Lukáš Grmolec, Robert Pacík

„Pak nás na lodích převezli z džungle do ještě hlubší džungle, kde nás vysadili a zadali nám spoustu úkolů.“

Součástí našeho pobytu na základně cizinecké legie byla také třídní zkouška přežití, během níž jsme měli uplatnit poznatky a dovednosti, které jsme získali v rámci tamního výcviku. První den jsme si ještě mohli udělat snídani, ale hned po ní následovalo velmi intenzivní a dlouhé cvičení, které nás mělo vyčerpat. Jak jsem se později dozvěděl od slovenského instruktora, cílem bylo simulovat útěk ze zajetí, při němž člověk nebývá zrovna odpočínutý... Po cvičení následovalo zabavení všech věcí, sebrali nám batohy, vesty, všechno z kapes a dokonce i trička. Francouzi navíc museli odevzdat tkaničky od bot, což nás minulo, protože nemáme na kanadách stahovací přezky. Aby bylo zcela zřejmé, že s sebou nebereme nic zakázaného, museli jsme se svléknout donaha. Zůstala nám jenom mačeta, buzola a píšťalka. Pak nás na lodích převezli z džungle do ještě hlubší džungle, kde nás vysadili a zadali nám spoustu úkolů. Měli jsme postavit přístřešky pro sebe a pro oheň a vybudovat uprostřed džungle místo pro celou čet. Mačetami jsme museli všechno vykácet, ale protože nás na místo přivezli až odpoledne, stihli jsme postavit jenom přístřešek na oheň. To znamenalo porušení pravidla nikdy nespát na zemi. Nezbylo nám, než si pod sebe naházet palmové listy a na to si lehnout. Nebylo to příjemné, protože první, co jsem na přežití viděl, byl obrovský pavouk a škorpión. Skoro celou dobu pršelo, což bylo nepříjemné hlavně v noci. K přikrytí jsme mohli použít zase jenom palmové listy. Když je člověk vyčerpaný, hladový a celou dobu mokrý, pak je v noci hodně velká zima. Teprve další den jsme postavili přístřešky na spaní, kde jsme museli udělat lůžka pro všechny alespoň půl metru nad zemí.

Hlavní náplní akce ale bylo hledání jídla, což se nám podařilo až druhý den. Kluci zabili nějakého leguána nebo co to bylo, prostě velkou ještěrkou. Ale bylo nás tolik, že vyšlo jedno sousto pro každého. Potom jsme našli palmové dužiny, o kterých jsme se učili, a malé kraby, které jsme chytali u řeky. Následující noc nebyla o moc lepší, i když jsme ji strávili pod přístřeškem. Opět vytrvale pršelo, byla zima a na dřevěné konstrukci, kterou jsme postavili, se člověk moc nevy spal.

Dalším velkým úkolem bylo postavit vor. Přitom jsme využili znalosti o stromech, které jsme během předchozí přípravy získali, což platilo také během stavby přístřešku, při rozdělování ohně a podobně. A následoval úkol poslední – s vorem přeplavat řeku. Trvalo to snad věčnost, ta řeka byla obrovská. Strávit 3-4 dny bez jídla není zase tak velký problém, ale výdej velkého množství energie je pak velmi vyčerpávající. Udělali jsme pár kroků nebo temp a byli jsme neuvěřitelně unavení.

Text: Lukáš Grmolec

Letní Erasmus vrcholí

Letní semestr v rámci programu Erasmus strávil v Brně také Ionita Petrica z „Nicolae Balcescu“ Land Forces Academy z rumunského Sibiu, který byl velitelem skupiny zahraničních studentů. Před svým odjezdem na počátku června krátce zhodnotil zdejší pobyt.

Red.: Did you know anything about Brno and University of Defence before you came here?

I.P.: Yes, I received some details about Brno and the UoD from some colleagues of mine who went there last year. I also started looking up the city and the university on the Internet before I went there.

Red.: What was your goal during your stay here in Brno?

I.P.: My main goal was to work on my bachelor's thesis, and the secondary one was to make lots of friends. I've managed to accomplish both of these goals very well.

Red.: Can you see difference between your alma mater and University of Defence from point of view of education?

I.P.: Yes, there are small differences, especially regarding the number of students. The University of Defence works with smaller numbers of people, while my Land Forces Academy works with bigger numbers, which I guess in the case of the UoD is better. Secondly, I believe I can present to my colleagues and hopefully my superiors, how a class is going in the University of Defence, and probably we can try to implement new things in our educational system.

Red.: What was your greatest surprise in Brno?

I.P.: My greatest surprise in Brno was the food. Czech people eat a lot. When I had my first lunch in the Czech Republic I was surprised by the amount of food I've received, and also by the incredible spices that are used. It took me some time to get used to that new life-style but it turned out ok in the end.

Red.: Did you solve any problem in your position of commander of the entire squad?

I.P.: I would say that problem is a bit too intense word. I've solved some issues, but nothing too difficult. Everyone acted very polite and responsible, and I am happy that I was able to command people from different countries. It was a great experience and I thank everyone for their support.

Red.: Did you meet any students outside of your Erasmus group?

V předvečer ukončení své mise na Univerzitě obrany se k pořízení společné fotografie dostavila většina z celkem 47 zahraničních studentů, kteří v Brně na Fakultě ekonomiky a managementu strávili v rámci programu Erasmus letní semestr akademického roku 2013/14. Do jihomoravské metropole přicestovali z celkem 11 partnerských škol ze Slovenska, Polska, Maďarska, Rakouska, Rumunska, Bulharska a Švédska.

A jak zahraniční návštěvníci semestr v Brně využili? Rakouští studenti Tereziánské vojenské akademie zde psali cvičné bakalářské práce, zadané většinou na Katedře ekonomie jako komparace tamních a místních systémů. Dva švédští studenti se připravovali na zdejší obhajobu bakalářské práce v angličtině, šest rumunských studentů u brněnských konzultantů získalo hodnocení svých prací, které budou v mateřštině obhajovat na své alma mater. Ovšem nejen školou živ je student, a tak Georgeta-Maria Urs z Rumunska stihla vedle přípravy bakalářské práce i zužitkovat svou zálibu a společně s četařem Tomášem Jandou obsadila v rámci květnového sportovního dne rektora-velitele druhé místo v disciplíně vojenské lezení. Jednotlivé studentské skupiny z Brna odjíždějí během června a července a uvolňují tak místo pro své následovníky v zimním semestru.

I.P.: Of course, this is one of the first things you have to do when you go to a foreign country. I've met other Czech students, when we had common classes, but also students from other countries, when we were walking in the city centre. This is the one of the best parts in the Erasmus programme, when you get to know new people and try to blend in that new group you are a part of.

Red.: Did you get any interesting experience during your stay?

I.P.: Yes. I am glad I could live in a different country for 3 months. I met new people; I made lots of new friends. Also, I saw the incredible number of different kinds of beer you Czech people have, which was amazing.

Text a foto: Viktor Sliva

Erasmáci v Moravském krasu

Zahranční studenti studující v rámci programu Erasmus na Fakultě ekonomiky a managementu UO v Brně se v sobotu 24. května 2014 zúčastnili jednoho z několika plánovaných výletů po České republice.

Spolu se svými patrony, kteří se o celkovou organizaci výletu postarali, nastoupilo 31 studentů z Polska, Rumunska, Bulharska, Slovenska, Švédska a Maďarska v sobotu ráno do vojenského autobusu a zamířilo k nejhezčím částem Moravského krasu – k Punkevním jeskyním a propasti Macocha.

Zájem o exkurzi byl docela velký a jako jejich patronka jsem poprvé po třech měsících, které se s nimi scházím, zažila, že všichni nahlášení přišli, navíc ještě přesně v čas. Nicméně několik studentů po nástupu do autobusu zjistilo, že něco na kolejkách zapoměli, takže se tak či tak museli proběhnout. Víím, jsem přísná, ale s nimi to jinak nejde... :-)

Po půlhodinové jízdě autobusem jsme se dostali ke Skalnímu mlýnu. Tam na nás čekali rezervované vstupenky na lanovku a do jeskyně. Po jejich vyzvednutí jsme šli asi 2 kilometry k lanovce, která nás měla převést na vrch Macochy, a byla to docela příjemná ranní procházka lesem. Na cestě k lanovce ale stál stánek s točenou zmrzlinou. Nikdo si ho nevsíml, ale my dva, co jsme šli na konci, jsme se rozhodli, že si ji koupíme. Kromě toho, že měla vynikající čokoládovo-vanilkovou chuť, krásně i vypadala. Jak nás jeden po druhém se zmrzskou viděli, taky ji chtěli, a museli jsme počkat, než ji každý měl v ruce. Výhled z lanovky Erasmáky taky nenechal lhostejnými. Nevěděli, že to nejhezčí má teprve přijít...

Z horního můstku jsme pak šli k dolnímu a za necelou hodinu jsme se pěšky dostali ke vstupu do Punkevních jeskyní. Samozřejmě, šlo by to i rychleji, ale nikomu z nás se po tak hezkém dni nechtělo spěchat a také jsme cestou hodně fotili. U vstupu do jeskyně jsme zjistili, že máme ještě celou hodinu, než naše prohlídka začne. Samozřejmě jsme se vůbec nenudili. Někteří z Erasmáků (tím mířím na vojenské studenty) si cestou všimli ještě nějaké další jeskyně vysoko na kopci a chtěli se tam podívat. Zezdola se to nezdálo tak náročné, ale už po pár krocích jsme lezli po čtyřech. Asi bych to nazvala neplánovaným kurzem lezení, ovšem bez lana a dalšího vybavení :-). Když už jsme se nějak tam dostali, zjistili jsme, že ta „jeskyně“ byla vlastně obyčejná díra ve stěně a nebylo tam nic zajímavého k vidění. Jen jsme si sedli na zem a otírali si pot z čela. Pak přišla na řadu otázka, jak se z takové výšky dostaneme zase dolů na cestu. Začali jsme jeden po druhém pomalu sestupovat, ale museli jsme to udělat s časovým rozpětím, protože kameny se valily pod nohama a mohly by někomu spadnout na hlavu. Někteří z nás se sestup dolů „normálním“ způsobem nepovedl, tak jsme si prostě museli sednout na zadek,

zavřít oči a jet! Teď tu osobu nebudu jmenovat (no dobře, to jsem byla já), ale byla to šampiónka! I když sice musela zabrzdit v kopřivách, nejrychleji se dostala dolů, ovšem za cenu úplně špinavého oblečení...

Už byl čas vrátit se zpátky do Punkevních jeskyně, naše prohlídka měla za pár minut začít. Prohlídka byla v angličtině, takže nikdo neměl problém porozumět vykládaným zajímavostem. Erasmáci byli na dně propasti tak nadšení, že už nechtěli pokračovat dál. Jen

stáli a obdivovali krásné skály a nádherné tyrkysově modré jezírko před nimi. Za námi už přicházela další skupina turistů a jejich průvodkyně mě prosila, ať je už vedu dál. Bylo těžké přerušit tu radost... Části jeskyně, která vedla ze dna do výstupu, jsme pluli na lodičkách. To byl opět zážitek sám o sobě a jsem ráda, že nakonec nikdo v té studené vodě neplaval, i když zájemců bylo dost.

Text a foto: Branka Petković

Na dětský den mezi vojáky

Zdá se, že na Univerzitě obrany se rodí další pěkná tradice. Po dvou velice úspěšných dětských dnech ve Vojenském výcvikovém prostoru Dědice se Závodní výbor Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany rozhodl, že ve spolupráci s fondem kulturních a sociálních potřeb Univerzity obrany i v letošním roce připraví obdobnou akci při příležitosti Mezinárodního dne dětí.

Ideová vedoucí a hlavní organizátorka magistra Iva Taušová proto připravila program a zajistila vše potřebné k tomu, aby vojenský autobus plný dětí a jejich rodičů či jiných příbuzných mohl poslední květnové páteční odpoledne nabrat směr Vyškov.

Z Vyškova se téměř šest desítek účastníků dostalo po úzkých cestách vojenského výcvikového prostoru až do blízkosti srubového tábora, kde pořadatelé vybrali místo vhodné pro vybudování „vojenské základny“. Prvním úkolem pro všechny bylo postarat se vlastními silami a prostředky o bezpečné přenocování. Během několika desítek minut tak mezi stro-

my vyrostla celá řada nejrůznějších příbytků, stany počínaje a přístřešky z darů přírody konče. Pak již přišla na řadu dětmi nejvíce očekávaná zábavná část.

Ty nejmenší ratolesti, ale i ty starší si mohly na vlastní kůži vyzkoušet lesní stezku odvahy, vybrané překážky bojové dráhy, poskytnutí první pomoci zraněnému nebo jízdou na čtyřkolce v terénu. Největšímu zájmu se však těšila přistavená vojenská technika. Především děti se ihned rozběhly k pásovým bojovým vozidlům pěchoty, kolovému obrněnému transportéru Pandur, obrněným automobilům Dingo a Iveco či terénním automobilům Land Rover a UAZ, aby pečlivě prozkoumaly, jak fungují a co všechno zajímavého se v nich nachází. Vyvrcholení ukázky vojenské techniky pak představovala možnost se v některých vozidlech svést.

Aby dojem z vojenského prostředí byl co nejvíce sugestivní, probuzení do sobotního rána zprostředkoval signál „BUDÍČEK“, po kterém následovala „vojenská rozcvička“.

Za prokázané znalosti a šikovnost děti před odjezdem domů obdržely pamětní diplomy a tašky s drobnými dárky.

Na zdárném a úspěšném průběhu celé akce a především na tom, že všichni si z vojenského prostředí odváželi celou řadu hezkých zážitků, se podíleli kromě odborové organizace také Univerzita obrany, vojáci z vyškovského zabezpečovacího praporu a příslušníci skupiny Commandos pod vedením docenta Zdeňka Flasara.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.
Foto: Lucie Bednářová

11. vědecká konference studentů Fakulty vojenských technologií

Letošní vědecká konference studentů Fakulty vojenských technologií, v historii fakulty již jedenáctá v pořadí, proběhla ve dnech 14. a 15. května 2014. Po několikaleté přestávce se konference se svými pracemi zúčastnili i zahraniční studenti, přesněji řečeno studentky z Military University of Technology ve Varšavě.

Studentská tvůrčí činnost patří na Fakultě vojenských technologií k významným studentským aktivitám. Představuje značné množství práce nad rámec běžných studijních povinností. Z těch, kteří se jí věnují, se často stávají příští doktorandi a budoucí vědecko-

pedagogičtí pracovníci. Témata soutěžních prací také letos v převážné většině odpovídala výzkumným zaměřením jednotlivých kateder, mnohdy s vazbou na konkrétní dílčí úkoly projektů výzkumu a vývoje.

V soutěži letos studenti předložili v pěti sekcích celkem 79 soutěžních prací, což je o 8 více než loňského roku. Významně byly zastoupeny prioritní obory strojíniho a elektrotechnického zaměření, stejně jako studijní obory Ženižní technologie, Vojenská geografie a meteorologie a Letecká a raketová technika. Potřetí v historii soutěže se účastnili i studenti studijního oboru Vojenská chemie. Ačkoli většina prací byla převážně teoretického charakteru, zejména v sekci „Informační a komunikační systémy, elektrotechnika, avionika, radiolokace“ předvedli účastníci jistou manuální zručnost prostřednictvím zajímavých vlastnoručně vyrobených funkčních modelů.

Vyhodnocení soutěže STČ se uskutečnilo ve čtvrtek 15. května v Klubu Univerzity

obrany. S krátkým projevem vystoupil děkan fakulty plukovník docent Libor Dražan, který studentům i jejich vedoucím poděkoval za práci a s potěšením konstatoval, že zájem o práci ve studentské tvůrčí činnosti je vysoký a počet soutěžících rok od roku roste. Rovněž uvedl, že zapojení do STČ přispívá studentům k jejich odbornému růstu a pomáhá i k úspěšnému zvládnutí obhajob závěrečných prací. Z vítězů fakultní soutěže STČ se navíc rekrutují účastníci zahraničních soutěží, kteří každoročně vzorně reprezentují naši fakultu. Na závěr předal děkan fakulty diplomy studentům, jejichž práce se umístily v jednotlivých sekcích na prvních třech místech. Čestná uznání obdrželi rovněž konzultanti prací z řad příslušníků vědeckopedagogického sboru.

Výsledky jednotlivých sekcí jsou k dispozici v příslušném článku o vědecké konferenci na internetových stránkách UO.

Text: Ing. Otakar Petříček, Ph.D.

Foto: Ing. Otakar Petříček, Ph.D. a Viktor Sliva

Návrh dalekohledového zaměřovače odstřelovačské pušky

První z úspěšných prací letošní STČ na Fakultě vojenských technologií, které postupně představíme na stránkách Listů, se zabývá problematikou zaměřovače pro ruční zbraně. Jejím autorem je student bakalářského programu četař Bc. Miroslav Švec. Přinášíme stručnou anotaci autora a zhodnocení vedoucího práce majora Františka Racka.

Mým cílem bylo provést rešerši současných optických zaměřovačů a analýzu faktorů, které mají vliv na přesnost zamíření zbraně. Následně jsem vytvořil ideový návrh optického zaměřovače požadovaných vlastností s použitím moderních elektronických technologií. V rámci práce jsem také vytvořil program pro demonstraci automatického vystavení záměrné osnovy na základě vstupních dat. Moderní technologie umožňují automatický proces jejich zjištění a nastavení záměrné osnovy tak, aby se zrychlilo a zpřesnilo zamíření zbraně. Provedená analýza umožňuje pokračovat v dalším vývoji optického zaměřovače pro potřeby ozbrojených sil i civilních střelců.

Text: čt. Bc. Miroslav Švec

Rozvoj a miniaturizace moderních elektronických snímačů polohy, dálkoměrů, apod. vede ke snaze implementovat tato zařízení do zaměřovačů ručních zbraní. Otázkou je, nakolik je tato implementace prospěšná a nakolik se jedná o komerční snahu výrobců. Obecně, využitelnost takových zařízení závisí na druhu a taktickém určení zbraně. Platí, že čím je vyšší požadovaná pravděpodobnost zásahu a čím větší je vzdálenost, na kterou je potřeba zasáhnout cíl, tím vyšší jsou nároky na zaměřovač. Typickým příkladem je zaměřovač odstřelovačské pušky. Úkolem autora práce bylo mimo jiné posoudit realizovatelnost dalekohledového zaměřovače, který by měl v sobě implementovány prvky měření vstupních údajů, stanovení prvků střelby a jejich nastavení na zaměřovači. Naši přirozenou snahou je aplikace získaných poznatků ve spolupráci s konstruktéry jednoho z největších evropských výrobců zaměřovačů, firmy MEOPTA Přerov.

Text: mjr. Ing. František Racek, Ph.D.

Soutěž studentské tvůrčí činnosti na Fakultě ekonomiky a managementu

Na Fakultě ekonomiky a managementu proběhla již tradiční vědecká konference studentů v rámci studentské tvůrčí činnosti v úterý 14. května. STČ je jednou z hlavních forem systematické práce s nadanými a talentovanými studenty a motivačním nástrojem k rozvoji samostatné tvůrčí práce všech studentů.

Studentské práce byly prezentovány ve čtyřech sekcích. Do sekce Vojenský management I, která zahrnovala aplikovaný vojenský management, se přihlásilo celkem sedm studentů z Katedry řízení palebné podpory, Katedry řízení zabezpečení boje a Katedry vojenského managementu a taktiky. Sekce Vojenský management II zaměřená na teorii vojenského managementu byla složená z celkem 15 studentů z Katedry vojenského managementu a taktiky a Katedry řízení lidských zdrojů. Do sekce Logistika a řízení zdrojů v ozbrojených silách se přihlásilo 13 studentů Katedry logistiky a do sekce Bezpečnostní management čtyři studenti Katedry ochrany obyvatelstva.

Členové jednotlivých odborných komisí se ve svém hodnocení zaměřili na hodnocení kvality, odbornou úroveň a výsledky jednotlivých prací. Dalším kritériem byl přínos pro rozvoj studijního oboru, aktuálnost pro vojenskou a celospolečenskou praxi, úroveň prezentace a prezentovaných znalostí z řešené problematiky. Komise přihlížela i k přesvědčivosti jednotlivých vystupujících, schopnosti argumentovat a obhájit své názory, postupy a předložené výsledky práce.

V den konání vědecké konference studentů byly odpoledne před člena všech odborných komisí a před všemi zúčastněnými soutěžícími vyhlášeny výsledky. Tohoto úkolu se ujal a vítězům poblahopřál proděkan pro vědeckou činnost podplukovník Dr. habil. Ing. Pavel Foltin, Ph.D.

Předseda odborné komise pro sekci Vojenský management I podplukovník gšt. Ing. Milan Kalina z Katedry řízení palebné podpory hodnotil velmi kladně „široké spektrum problematiky od technických po taktické aspekty zbraní, prostředků a použití jednotek bojové podpory“ a dále také „zaujetí studentů, vhodný formát práce v rozsahu do 15 stran, který umožňuje studentům ztotožnit se s tématem, konstruktivní přístup poroty složené z lidí rozdílných odborností, korektivní posuzování jednotlivých prací“ a zejména to, jak „pozitivně se projevilo, že byly posuzovány a hodnoceny práce z problematiky modulu vojsk bojové podpory, dělostřelectva a ženijní-

ho vojska v samostatné sekci.“

Na závěrečném shromáždění se slova chopil docent Ing. Zdeněk Flasar z Katedry vojenského managementu a taktiky, který zúčastněným studentům řekl: „Pro vás, kteří jste byli na čtvrtém až x-tém místě, to není důvod skládat zbraně.“ Proděkan Foltin ho doplnil slovy: „Všichni, kteří tu jste, jste zvítězili sami sebou tím, že jste to zkusili a obstáli jste.“ Oba zhodnotili úroveň předložených soutěžních prací jako velmi vysokou.

Vítězové jednotlivých sekcí převzali diplomy z rukou děkana Fakulty ekonomiky a managementu plukovníka docenta Ing. Vladana Holcnera na rozšířeném kolegiu děkana v pátek 23. května. Výsledky jednotlivých sekcí jsou k dispozici v příslušném článku o vědecké konferenci na internetových stránkách UO.

Text: Ing. Hana Vlachová, Ph.D.

Foto: Viktor Sliva

Protipovodňová opatření na území města Olešnice na Moravě

V sekci bezpečnostní management zvítězil student civilního bakalářského programu David Fučík se soutěžní prací Protipovodňová opatření na území města Olešnice na Moravě, vedoucí jeho práce byla Ing. Alena Bumbová, Ph.D.

Povodně v České republice představují jednu z nejčastěji se vyskytujících živelních pohrom. Každoročně si zde vyžádají obrovské materiální škody. Sám jsem byl nucen několikrát čelit jejich negativním účinkům a možná právě osobní zkušenost a aktuálnost daného tématu mě vedly k práci zabývající se protipovodňovou ochranou a vybudovanými protipovodňovými systémy, konkrétně na území Olešnice na Moravě. První část definuje nyní nejčastěji využívaná protipovodňová opatření a způsoby jejich použití. Následuje vymezení práv a povinností subjektů zodpovědných za protipovodňovou ochranu a stanovení způsobů financování protipovodňových opatření včetně zdrojů zabezpečujících pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s povodněmi. Praktická část práce se zaměřuje na region Olešnicka. Po analyzování všech prostředků protipovodňové ochrany, jež se v oblasti nacházejí, byl vytvořen plán údržby a obnovy suchých retenčních nádrží v okolí Veselského potoka včetně kalkulace nákladů na údržbu střežijní suché retenční nádrže RN5.

Text: David Fučík

Práce charakterizuje protipovodňovou ochranu a vybudovaný protipovodňový systém na území Olešnice na Moravě po ničivých povodních v roce 2002 a 2006. V rámci analýzy kompetencí subjektů zodpovědných za protipovodňovou ochranu a stanovení způsobů financování protipovodňových opatření včetně zdrojů zabezpečujících pokrytí nákladů vzniklých v souvislosti s povodněmi bylo zjištěno, že neexistují postupy údržby a obnovy protipovodňových prvků. Práce předkládá plán údržby a obnovy protipovodňových opatření u klíčové suché retenční nádrže RN5. Součástí plánu je i provedená kalkulace nákladů na běžnou údržbu a odstranění následků povodní. Pro ostatní retenční nádrže slouží uvedený plán jako vzorový. Práce je přímo uplatnitelná orgány krizového řízení města Olešnice na Moravě a složkami integrovaného záchranného systému. Poslouží jako podklad pro odhad nákladů v části krizové připravenosti pro tvorbu rozpočtu města.

Text: Ing. Alena Bumbová, Ph.D.

Prosluněná Bahna 2014

Jubilejní pětadvacátý ročník tradiční armádní akce Den pozemního vojska Bahna 2014 a krásné slunné počasí přilákaly první červnovou sobotu do vojenského výcvikového prostoru Brdy u obce Strašice na Rokycansku přes padesát tisíc návštěvníků nejen ze všech koutů České republiky, ale i ze zahraničí.

Zájemci o vojenskou techniku a výzbroj, historii a vše, co nějakým způsobem souvisí s vojenstvím, měli opět jedinečnou příležitost shlédnout na jednom místě velmi poutavé a atraktivní ukázky v podání jednotlivých složek Armády České republiky a vojenských historických klubů, které jsou s Bahny neodmyslitelně spjaty. Zahájení samotné akce proběhlo v podání vzdušných sil, které předvedly ukázkový průlet dopravního letounu C-295M CASA s doprovodem dvou bojových letounů JAS-39 Gripen a dvou letounů L-159 ALCA. Následovalo defilé historické techniky, současné techniky Armády ČR s hromadným seskokem výsadkářů z letadla CASA C-295M a defilé zahraničních armád Slovenska a Rakouska.

Hlavní část programu, dynamická akce Armády ČR s taktickým námětem „Útočná operace k vyhledání a zničení nepřítele“ měla za cíl demonstrovat profesní připravenost příslušníků AČR a představit tak veřejnosti současnou nejmodernější vojenskou techniku přímo v akci. Diváci tak viděli součinnost pozemních a vzdušných sil při ničení protivníka. Velkému zájmu se těšila zejména výsadek

jednotek z vrtulníku Mi-171. Pole působnosti Armády ČR bylo ovšem široké a k vidění tak byly i další činnosti vojáků, například v podání 15. ženijního pluku Bechyně pod názvem „Nám tvrz, nepřítelům hráz“, pohotovost-

ního oddělení Vojenské policie nebo Centra vojenské kynologie Chotyně. Návštěvníkům byly taktéž představeny jízdní vlastnosti pásově a kolové techniky, například tanku T-72, obrněného vozidla PANDUR II s veškerými

modifikacemi, bojového vozidla pěchoty BVP 2, či lehkého obrněného vozidla IVECO. Připravena byla i řada dalších, pro diváky velmi atraktivních ukázek. Letošních Bahen se zúčastnily i dvě zahraniční armády, a to ze Slovenska a Rakouska, které předvedly v prostoru dynamických ukázek součinnostní operací s jednotkami Armády ČR a jízdní vlastnosti vybrané techniky.

Důležitou roli sehrály i vojenské historické kluby, když prostřednictvím dvou dynamických ukázek přenesly diváky zpět v čas, a to do období 1. a 2. světové války a připomněly tak naši minulost. První dynamická historická ukázka pod názvem „100 let československých legií“ byla věnována památce všech legionářů a odkázala na kulaté výročí vzniku československých legií na začátku 1. světové války. Druhý návrat do minulosti pod názvem „Dukelský průsmyk 1944“ zavedl diváky o 70 let zpátky do doby zahájení dukelské operace. Při obou ukázkách, které modernoval ředitel Muzea na demarkační linii v Rokycanech major v záloze František Koch, předvedli své umění a odvážné manévry piloti historických letounů.

Na tak významné akci nechyběla samozřejmě ani Univerzita obrany, která zde prezentovala možnosti studia na jednotlivých fakultách. Potenciální uchazeči tak získali informace zejména o nových vojenských magisterských studijních programech nebo o podmínkách a zvláštěnostech studia na jediné vojenské vysoké škole v České republice. O prezentaci ve stanu Univerzity obrany byl opravdu velký zájem a poradci byli neustále zahrnováni dotazy. Zájemcům se vždy dostalo nejpodrobnějších informací a to i v mezinárodním kontextu, neboť o Univerzitu obrany projevil zájem hosté z Rakouska, Polska, Slovenska a USA.

Hlavními organizátory letošní přehlídky Bahna byly Velitelství pozemních sil a Nadace pozemního vojska AČR ve spolupráci s Muzeem na demarkační linii v Rokycanech, Československou obcí legionářskou, kluby vojenské historie, složkami Integrovaného záchranného systému a Vojenskou policií.

Text a foto: kpt. Ing. Roman Hanzlík, Ph.D.

Ukrajinská mise

Ze své v pořadí třinácté pozorovatelské mise se na počátku června vrátil podplukovník Ing. Miroslav Krčmář, který se na Univerzitě obrany zaměřuje na mezinárodní bezpečnostní spolupráci. Jeho působištěm tentokrát byla země, na části jejíhož území probíhá otevřený bojový konflikt – Ukrajina. Na základě své osobní zkušenosti umožnil podplukovník Krčmář nahlédnout pod pokličku mise, jejímž cílem bylo podat zprávu o průběhu voleb nového prezidenta Ukrajiny.

Red.: Kdo byl organizátorem této mise, jíž jste se účastnil?

M.K.: K pozorování prezidentských voleb na Ukrajině mě přizvala Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), konkrétně její součást Office for Democratic Institutions and Human Rights, a do mise jsem byl vyslán jako jeden ze dvou českých expertů ministerstvem zahraničí. Současně s námi tam působily další dvě specializované mise OBSE, které ovšem měly jiné poslání a mandát. Celkově tato organizace na Ukrajinu vyslala na pozorování prezidentských voleb více než 1100 pozorovatelů.

Red.: Jak dlouho a kde jste působil?

M.K.: Skupina dlouhodobých pozorovatelů, jejímž jsem byl členem, byla tvořena 50 dvoučlennými týmy, působila v zemi od konce března. Jejím úkolem bylo sledovat přípravu voleb. Pro úspěšné naplnění mandátu a celou práci vůbec je třeba nejprve navázat kontakt

Місія Спостерегачів за Виборами в
Україні 2014

Miroslav Krčmář
Мірослав Крчмар
Long Term Observer
Довгостроковий Спостерігач

Дійсне з 10/03/2014 по 07/07/2014

s místní správou a administrativou a potom se zorientovat na předvolební scéně. Já jsem byl společně s kolegyní ze Švédska pověřen monitorováním tří městských obvodů Kyjeva – takzvaný levý břeh Dněpru. Pro představu – na tomto území žije asi 1 milion 100 tisíc obyvatel.

Red.: Jak se na přípravě a průběhu voleb projevila napjatá situace na východě země?

M.K.: Lidé v Kyjevě a samozřejmě i dalších částech země tuto situaci velice intenzivně vnímají, byť o ní s cizinci zpočátku příliš hovořit nechťejí. Pro člověka zvenčí je někdy obtížné pochopit specifický vztah mezi Ukrajinou a Ruskem. Myslím, že ze současného rozkolu cítí velká část obyvatel značnou hořkost – zejména z absence razantnějšího přístupu ukrajinských vládních orgánů. Navíc je třeba si uvědomit, že právě v průběhu dubna panovala velká obava z vojenského zásahu Ruska na ukrajinském území.

Red.: Máte velké zkušenosti z předchozích misí v různých koutech světa. Byly tyto ukrajinské volby něčím výjimečné?

M.K.: V několika ohledech ano. Například v některých kyjevských obvodech, kde jsem

působil, proběhly hned čtyři volby najednou – kromě prezidenta a starosty lidé volili i zástupce do samosprávných orgánů. Takže si představte čtyři sady volebních lístků, čtyři urny a z toho vyplývající zmatek. Navíc v drtivé většině všech volebních míst bylo registrováno více než 2000 voličů. A to může být při vysoké účasti velký problém.

Red.: V jakém smyslu?

M.K.: Když stojíte ve frontě a volební místnost vám před noseem zavrou, tak můžete reagovat různě. Flegmatik si řekne, že je to jedno, kdo je zvolen, a jde domů. Ale někdo jiný trvá na tom, že má volební právo, a toho se chce domoci. A pak už stačí jenom malá jiskra.

Red.: Setkal jste se osobně s nějakým prezidentským kandidátem?

M.K.: Ano, hovořili jsme s prezidentem celoukrajinského židovského kongresu Vadimem Rabinovičem. Stejně jako mnozí další kandidáti si vytyčil jako svůj úkol při zvolení boj proti korupci, vyřešení konfliktu na východě země, ale realisticky připouštěl, že Krym je pro Ukrajinu definitivně ztracený.

Red.: A jak se znalostí věci vidíte budoucnost Ukrajiny?

M.K.: Hodně bude záviset na vývoji na východě země, zda se podaří uklidnit situaci. Ale podle toho, jak jsem zprostředkovaně poznal nově zvoleného prezidenta Petra Porošenka, myslím si, že nejpozději do dvou let proběhne na Ukrajině další prezidentské volby.

Ptal se: Viktor Sliva
Foto: ODIHR

Seminář k problematice nového občanského zákoníku

Ve dnech 6. a 7. května proběhl v hlavním sále Klubu UO na Šumavské ulici vzdělávací seminář s právní problematikou. Seminář se zabýval novou, v současnosti velmi diskutovanou právní úpravou soukromého práva, která nabyla účinnosti od ledna letošního roku.

Organizátory semináře byli příslušníci skupiny právních disciplín Katedry řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu UO. Zásadním podnětem pro uskutečnění semináře byl zejména požadavek příslušníků právní služby AČR na zajištění vzdělávací aktivity na téma nový občanský zákoník. Podařilo se zajistit kvalifikovaného lektora, JUDr. Libora Čiháka, který se na přípravě předmětného kodexu podílel jako expert pracovní skupiny, jež byla zřízena při Ústavně-právním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V současné době se JUDr. Čihák v rámci obecně prospěšné společnosti První rekodifikační věnuje popularizaci a vzdělávání v této oblasti.

Obsahem prvního dne semináře byl výklad zásadních změn v soukromém právu podle nové právní úpravy a vysvětlení zá-

kladních zásad (nového) soukromého práva, s důrazem na objasnění principu tzv. diskontinuity „starého“ a „nového“ občanského práva. Druhý den seminář pokračoval ve výkladu problematiky postavení subjektů – tedy fyzických a právnických osob, a také v interpretaci nejvýznamnějších právních institutů z jednotlivých systematických částí zákoníku.

Na seminář byli pozváni příslušníci práv-

nické veřejnosti z AČR a Ministerstva obrany a zúčastnili se také právníci z UO. Po oba dny sledovalo výklad více než 40 posluchačů, kteří s lektorem aktivně komunikovali. Po skončení byla akce účastníky velmi pozitivně hodnocena.

**Text: Ing. Mgr. Leopold Skoruša, Ph.D.,
Mgr. Tomáš Zbořil
Foto: Viktor Sliva**

Pojmy z nového občanského zákoníku I

V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku se nám do právního řádu dostaly, resp. vrátily pojmy, na jejichž používání si budeme muset zvyknout. V tomto příspěvku bychom se zaměřili na dva základní pojmy, které se bezprostředně týkají každého z nás, a to pojmy „právní osobnost“ a „svěprávnost“.

Pod pojmem právní osobnost (dříve právní subjektivita) rozumíme způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. Z takto vymezené definice pak vyplývá, že práva může mít a vykonávat jen osoba, a to fyzická či právnická. To stejné platí i pro ukládání povinností a vymáhání plnění povinností. Člověk jako lidský jedinec, který je fyzickou osobou, má právní osobnost od narození až do smrti. Určitý okruh práv, jež má každý člověk vrozená, označujeme termínem „práva přirozená“, a tato práva nelze zcizit ani se jich vzdát.

Vedle toho pojem svěprávnost (dříve způsobilost k právním úkonům) vyjadřuje způsobilost osoby nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se

k povinnostem, tzv. právně jednat. Zatímco nositelem právní osobnosti je člověk po celý svůj život, jeho svěprávnost se rozvíjí postupně. Plné svěprávnosti nabývá člověk v prvé řadě zletilosti, tj. dovršením osmnáctého roku věku; do té doby je způsobilý jen k takovým právním jednáním, která jsou svou povahou objektivně přiměřená rozumové a volní vyspělosti jeho vrstevníků.

Kromě toho lze plné svěprávnosti nabýt také přiznáním svěprávnosti nebo uzavřením manželství. Oproti dosavadní úpravě se nic nemění na tom, že plnou svěprávnost získává člověk uzavřením manželství po 16. roce věku, nicméně touto skutečností již zároveň nenabývá zletilosti. Nezletilý, který není plně svěprávný a dovršil šestnácti let věku, však může uzavřít manželství pouze se souhlasem soudu, pokud tento pro to shledá důležité důvody.

Nově se pak nabízí možnost přiznání svěprávnosti soudem, tzv. emancipace. Řízení o přiznání svěprávnosti se zahajuje zásadně na návrh, který může podat nezletilý nebo jeho zákonný zástupce, a to za splnění těchto podmínek: nezletilý dosáhl 16 let věku, souhlas jeho zákonného zástupce (nebo nezletilého, podá-li návrh jeho zákonný zástupce), osvědčení schopnosti nezletilého samostatně se žít a obstarávat si své záležitosti, případně je-li to z vážných důvodů v zájmu nezletilého.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že od letošního roku může (nově) člověk disponovat

plnou svěprávností i bez toho, aby byl zletilý.

Jestliže člověk trpí duševní poruchou, která není jen přechodná, a z toho důvodu není schopen právně jednat, lze na základě rozhodnutí soudu jeho svěprávnost omezit, nelze ji ho však jako v minulosti zcela zbavit. Omezení svěprávnosti člověka přichází v úvahu pouze v případech, hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření. Soud může svěprávnost člověka omezit nejvýše na tři roky, a to i opakovaně.

U svěprávné osoby nový občanský zákoník stanoví vyvratitelnou právní domněnku, že tato má rozum průměrného člověka i schopnost jej užívat s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat. Je totiž potřeba, aby se lidé v běžné praxi mohli při jednání spolehnout na to, že jejich smluvní partner je nadán alespoň rozumem průměrně rozumného člověka a tento umí rovněž rádně používat. Pokud není osoba plně svěprávná, tak se na její právní jednání, k němuž je nezpůsobilá, hledí jako na neplatné.

Závěrem je třeba ještě uvést, že právní osobnosti ani svěprávnosti se nikdo nemůže vzdát ani částečně. A jestliže by tak přece jenom učinil, tak se k tomu nepřihlíží.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Projekt „Laboratorní a učební blok UO pro výuku studijního oboru Materiálové a technologické inženýrství“ pokračuje

V rámci pokračující úvodní fáze realizace projektu „Laboratorní a učební blok UO pro výuku studijního oboru Materiálové a technologické inženýrství“, proběhla na Univerzitě obrany série pracovních jednání projektového realizačního týmu k důležitým otázkám tohoto investičního projektu podporovaného ze Strukturálních fondů EU prostřednictvím OP VaVpI.

Na jednání dne 6. 3. 2014, které řídil hlavní řešitel projektu, rektor-velitel Univerzity obrany brig. gen. prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., byly za účasti vedoucího projektového týmu, zástupce rektora - kvestora plk. gšt. Ing. Milana Laubera a dalších členů projektového týmu projednávány především organizační, akviziční a finanční záležitosti. Následně byly na základě osobních jednání členů projektového týmu s pracovníky Centrální nákupní agentury (CNA) a Agentury hospodaření s nemovitým majetkem (AHNM) diskutovány otázky přípravy dokumentace k výběrovým řízením na dodavatele stavebních prací a problematiky přístrojového vybavení v duchu dohovorů doc. Emila Svobody a Bc. Jiřího Haluzy s akvizičními pracovníky CNA Praha ze dne 3. 3. 2014. Plukovník gšt. Milan Lauber poté podrobně objasnil závěry několika jednání, která proběhla se zástupci Sekce personální MO.

V úvodu následujícího zasedání projektového týmu dne 23. 4. 2014 představil vedoucí projektového týmu nového člena týmu, Ing. Zdeňka Zbořila, Ph.D., který má od 1. května 2014 na starosti právní podporu projektu. Následně plk. gšt. Milan Lauber podal podrobnou informaci o souvislostech, průběhu a závěrech mimořádného pracovního jednání konaného za účasti rektora-velitele a hlavního řešitele projektu brig. gen. Bohuslava Příkryla se zástupcem ředitele AHNM

Ing. Alešem Mecnerem a dalšími pracovníky tohoto akvizičního pracoviště, které se uskutečnilo dne 16. 4. 2014 na Univerzitě obrany. Na tomto jednání byly vyřešeny poslední problémy a nejasnosti, které bránily vyhlášení výběrového řízení na stavební část projektu. Na závěr zasedání rozhodl vedoucí projektového týmu na základě informace administrátora projektu dr. Miloše Dyčky ve věci nabídky ŘO OP VaVpI o zapojení do podpůrného projektu „Prevence chyb rizikových projektů podpořených z evropských fondů“. Tento projekt zabezpečuje Hospodářská komora ČR pod garancí Ministerstva pro místní rozvoj a v součinnosti s MŠMT (jednání s pracovníky vybrané agentury proběhlo 3. června 2014 přímo v budově č. 8 v kasárnách na ulici Šumavská).

Stěžejním bodem zasedání dne 7. 5. 2014 bylo oficiální oznámení o vyhlášení veřejné zakázky na dodavatele stavby ze dne 2.

5. 2014. Předmětné výběrové řízení zabezpečuje CNA Praha. Vedoucí projektového týmu v této souvislosti uložil Ing. Osvaldu Bumbálkovi, prof. Ing. Vojtěchu Hrubému, CSc., a doc. Ing. Emilu Svobodovi, CSc., vytvořit v součinnosti s pracovníky Provozního střediska Brno a AHNM podmínky pro řádné uskutečnění prohlídky místa stavby dne 12. 5. 2014. V dalším průběhu jednání informovali prof. Hrubý, Ing. Bumbálek a Ing. Houdek o kritických, tzv. „uzlových bodech“, stavební části projektu v souvislosti se zkráceným časovým harmonogramem stavebních prací.

Hlavním cílem realizovaného projektu je rekonstrukce a revitalizace budovy č. 8 Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany v areálu kasáren Šumavská 4, s důrazem na modernizaci specifických výukových a laboratorních prostor. Celkem bude zrekonstruováno 1253 m² ploch vzdělávacích a vědecko-výzkumných pracovišť Fakulty vojenských technologií. Klíčovou součástí rekonstrukce je vybudování laboratoře defektoskopie, mikroskopů, měření, mechanických měření a analytické laboratoře. Rekonstruovaný objekt bude využívat přibližně 250 studentů prezenčního a doktorského studia FVT UO.

Projekt je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, Výzva 2.4, prioritní osa 4, a ze státního rozpočtu z kapitoly Ministerstva obrany.

Text a foto: Bc. Jiří Haluza

2. místo v celoarmádní soutěži hlídek patřilo studentům UO

Současně s mezinárodní soutěží Airborne triathlon – Memoriál Nikolaje Martynova, který se v prvním červnovém týdnu uskutečnil v Chrudimi, probíhala pro změnu ve Vyškově celoarmádní soutěž hlídek vojenské všestrannosti. Družstvo Univerzity obrany na druhém ročníku Memoriálu kapitána Radoslava Žáka vybojovalo krásné druhé místo.

Do kasáren Dědice se sjelo celkem jedenáct týmů, které zde a v přilehlém Vojenském výcvikovém prostoru Březina sváděly tvrdý boj se skutečně všestrannými disciplínami. Zástupce do turnaje vyslaly 7. mechanizovaná brigáda, 4. brigáda rychlého nasazení, Univerzita obrany a 102. průzkumný prapor Prostějov. UO reprezentovaly dva týmy.

Dva dny museli soutěžící prokazovat nejen vysokou úroveň fyzické zdatnosti a psychické odolnosti, ale také dobré znalosti při zvládnutí klasických a velmi různorodých vojenských dovedností jako jsou střelba z pistole a ze samopalu, hod granátem na dálku a cíl, orientační běh se znalostmi topografie, překonávání pozemních, podzemních i vodních překážek a také lezecké či zdravotnické dovednosti.

„V armádě máme celou řadu specializovaných soutěží, ale takováto všestranná, do které mohou poslat své zástupce prakticky všechny jednotky Armády ČR, tady dlouho chyběla,“ vysvětluje zrod tohoto jedinečného závodu jeho ředitel plukovník Karel Klinovský, náčelník Institutu přípravy do zahraničních operací a speciální přípravy Velitelství výcviku - Vojenské akademie.

Tematicky soutěž navazuje na závod, který v minulosti pořádaly speciální síly. A to souvisí i s jejím názvem: Kapitán Radoslav Žák svou vojenskou kariéru završil nejprve speciálními

jednotkám, kde se stal postupně jedním z největších odborníků nejen na topografii, střelkou přípravu, ale i další vojenské dovednosti, a své letité zkušenosti pak na sklonku života předával jako lektor Velitelství výcviku - Vojenské akademie v prestižních kurzech například pro civilní zaměstnance NATO, diplomaty, novináře a další.

Stejně jako vloni i tento rok soutěž nabídla řadu dramatických událostí a zvratů, které zapříčinily, že dvě z hlídek se nakonec do cíle nedostaly. Mezi nimi i vynikající 2. tým 102. průzkumného praporu. Po prvním dni figuroval na medailovém třetím místě, jeho ambice

ale skončily na velmi náročném překážce Tunel. Hlídky 73. tankového praporu Přáslavice se zase stal „osudným“ orientační závod.

Absolutním vítězem letošního ročníku se stala 1. hlídka 102. průzkumného praporu Prostějov, která si ziskem 1198 bodů odvezla také putovní pohár Memoriálu kpt. Radoslava Žáka. Osobně poblahopřát jim přijel velitel 102. průzkumného praporu Prostějov podplukovník René Sabela. Stříbro si do Brna odvezl tým Univerzity obrany „B“ se ziskem 1153 bodů a bronzový stupínek vybojovala ziskem 1078 bodů hlídka 43. výsadkového praporu Chrudim. Úspěšný tým UO tvořili rotmistr Bc. Michal Appl, rotmistr Bc. Jakub Hynek, četař Lukáš Rabel a četař Miroslav Švec. Univerzitní tým „A“, ve složení rotný Bc. Dominik Onuščák, četař Lukáš Grmolec, četař Daniel Verner a desátník Jan Šedivka, skončil na čtvrtém místě.

„Tento závod nemá poražených, pro mě jste vítězové všichni. Prokázali jste vysokou motivaci, profesionální výkony, mnozí jste si sáhli i na dno svých sil a toho si opravdu cením a vážím. Vaše jednotky na vás mohou být právem hrdé,“ řekl za organizátory náčelník Odboru vnitřního řízení VeV-VA plukovník Jan Holec.

Dosažené výsledky studentů Univerzity obrany v tvrdé konkurenci týmů od elitních jednotek AČR hovoří o jejich kvalitní vojensko-praktické připravenosti a tělesné zdatnosti.

Text: kpt. Monika Nováková, VeV-VA, Pavel Pazdera

Foto: Vladimír Bezděk, Hana Jurčová

Sáhnout si na dno

Své skutečné schopnosti si člověk mnohdy ověří až v extrémních situacích. Účastníci letošního kurzu speciální tělesné přípravy X-stream byli do takových situací záměrně vpravováni a mohli si tak ověřit své rozhodovací schopnosti při limitních fyzických zátěžích. Vyčerpání, chlad, nedostatek spánku a stravy a z těchto faktorů vyplývající stres se tak pro vojáky staly prostředky k poznání sebe sama a ke zdokonalování se v náročné roli leadera.

Kurz speciální tělesné přípravy, organizovaný Centrem tělesné výchovy a sportu UO podstoupilo ve Vojenském výcvikovém prostoru Březina celkem 24 účastníků, mezi nimi i pět kadetů z polské Vysoké školy pozemního vojska generála Tadeusza Kościuszského ve Vratislavi. Ti společně s domácími studenty oboru vojenský management Fakulty ekonomiky a managementu a oboru vojenský pilot Fakulty vojenských technologií absolvovali řadu disciplín jako je boj z blízka, překonávání překážek, přesuny, vojenské lezení a plavání a v neposlední řadě základy přežití v tísni. Speciální tělesná příprava je tak aplikována do reálného prostředí vojenské jednotky.

To vše probíhá s maximálním fyzickým nasazením, které prověřuje, jak jsou jednotliví účastníci schopni se ve velké zátěži racionálně rozhodovat a plnit svěřené úkoly. Na správnosti rozhodnutí v extrémní situaci přitom mohou záviset zdraví a životy kolegů či podřízených. Součástí kurzu je proto také sledování jednotlivců ve fázi enormní fyzické zátěže i ve fázi odpočinku.

Momentální fyziologický stav, jenž ovlivňuje rozhodovací schopnosti účastníků, však není hodnocen ad hoc. Diagnostické přístroje předávají data specialistům, kteří je účelně třídí a zpracovávají. Svůj význam má také řazení jednotlivých aktivit a průběh odpočívání. „My

jsme schopni na základě zátěžové a pozátěžové diagnostiky vytvořit podle specifických kritérií kvalitativní profil každého účastníka z hlediska kognitivních a rozhodovacích kompetencí v zátěži, jeho schopnosti adaptace, regenerace a rozvoje,“ vysvětluje cíl tohoto výzkumu podplukovník Ing. Mgr. David Ullrich, Ph.D. Ten se společně s PhDr. Ing. Vratislavem Pokorným dlouhodobě v rámci metodiky modelu X-stream věnuje problematice ovlivňování psychofyzické a mentální kondice jednotlivců a mikrotýmů pro rozhodování a jednání v náročných situacích a pomáhá tak zájemcům rozvíjet jejich schopnosti a posouvat jejich limity. „U každého jednotlivce posuzujeme řadu parametrů, jejich vztahů a vývoje a snažíme se identifikovat, v čem a jak se může zlepšit, aby dosáhl požadovaných parametrů profesionála a leadera, tedy správně se rozhodoval, užitečně jednal a efektivně - optimálně řešil situace úloh různé složitosti a náročnosti. Pro každého je pomyslné dno z hlediska úrovně té které zátěže jinde a stejně tak každý má specifické limity, jakož i způsoby jejich smysluplného dosahování a překonávání v kontextu rozvoje a zkvalitňování vlastní profesní kompetence.“

Květnového kurzu se poprvé zúčastnil i vrchní praporčík Univerzity obrany štábní praporčík Bc. Libor Pliešovský: „Velice se mi líbil přístup našich studentů a velmi pozitivní dojem na mne udělali také příslušníci z polské Vysoké školy pozemního vojska. Podle mého názoru by bylo dobré kurz doplnit ještě více taktickým námětem s navazující taktickou činností. Myslím si, že právě takový výcvik naši studenti potřebují.“

Na průběhu kurzu se také podílí další specialisté Centra tělesné výchovy a sportu jako například vedoucí instruktor AČR boje z blízka kapitán Mgr. Tomáš Novohradský, vedoucí instruktor AČR přežití a vojenského lezení podplukovník Mgr. František Vaněček, otec a spoluzakladatel tradice Winter Survivalu PaedDr. Jan Migdau a spolu s nimi i odborníci z vybraných útvarů Armády ČR - například GPS Informační a sledovací středisko AČR Dobruška přispívalo k přesné diagnostice sběrem dat z monitoringu pohybu jednotlivých účastníků v terénu.

Text: Viktor Sliva

Foto: pplk. Ing. Mgr. David Ullrich, Ph.D.

Mezinárodní sportovní den rektora-velitele

Desítku brněnských sportovišť se ve čtvrtek 22. května stala místem klání v rámci tradičního sportovního dne rektora-velitele Univerzity obrany. Po brzkém ranním zahájení na fotbalovém hřišti v kasárnách Jana Babáka se studenti a zaměstnanci univerzity rozešli na sportoviště nejen v samotném areálu kasáren, ale také na další lokality, mimo jiné do loděnice a na beachvolejbalové kurty na břehu Brněnské přehrady.

Sportovní den je vždy vítán všemi účastníky, neboť se mohou aktivně zapojit do mnoha atraktivních disciplín a zapomenout tak na své každodenní pracovní povinnosti. Účastní se ho studenti vojenských i civilních programů Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií společně se zaměstnanci školy. Rektora-velitel Univerzity obrany brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl ve svém proslovu na zahajovacím nástupu ocenil mezinárodní charakter sportovního dne, jehož se tentokrát kromě studentů zahraničních vojenských škol pobývajících v Brně v rámci programu Erasmus zúčastnili i kadeti z Polska a Maďarska, kteří přijeli přímo na tuto akci.

Zahraniční účastníci svým domácím kolegům zůstali konkurenci především v bazénu a na trati military quadriatlonu. Ve dvou plaveckých disciplínách totiž zvítězil kadet Sebastian Markiewicz z vratislavské vojenské akademie. Svůj úspěch přičítá intenzivnímu tréninku bezprostředně před cestou do Brna: „Před měsícem jsem vyhrál obdobné závody u nás, a když jsem se dozvěděl o vašem sportovním dni, rozhodl jsem se na něj pořádně natrénovat. A vyšlo to!“

Centrum tělesné výchovy a sportu při-

pravilo celou řadu soutěžních i nesoutěžních disciplín. K těm prvním patřil již zmíněný military quadriatlon a dále malá kopaná, squash, soutěž ve střelbě z pistole, nohejbal, vojenské lezení a florbal. Nabídka nesoutěžních aktivit tvořily bowling, zumba, turistika, vyjížďka na kanoích a jachting, cyklistika a spolu s nimi i netradiční sporty – mólki a kube. Soutěže ve třech odvětvích – plavání, plážovém volejbalu a tenisové dvouhře – byly zároveň přebory UO. Součástí sportovního dne bylo i profesní přezkoušení stálého stavu.

Úspěch na síti

Mezi zaměstnance a učitele univerzity, kteří uspěli v kláních se studenty, patří i podplukovník Zdeněk Vlasák, který je zachycen při jedné z mnoha nohejbalových smečů. Ta je hodnověrným dokladem toho, že podplukovník Vlasák se nohejbalu věnuje sice rekreačně, ale pravidelně již 12 let a za tu dobu získal na síti řadu zkušeností. Váhu vítězství, které vybojoval společně se svými kolegy ze školního praporu, majory Ivanem Urbáškem a Pavlem Šťastným, zvyšuje fakt, že posledních 7 setů odehrál s výronem v kotníku.

Malá kopaná

Poněkud nostalgický nádech měl turnaj v malé kopané, který probíhal ve sportovním areálu v Pisárkách. Ten Univerzita obrany po dlouhých letech užívání letos v létě definitivně opouští a turnaj tak byl jednou z posledních akcí, které zde proběhly. Tato skutečnost však neubrala na intenzitě klání, která se odehrála na dvou hřištích

vytčených na zdejším fotbalovém trávníku. Vítězem turnaje se stal tým s názvem „Úderníci“, druhou příčku obsadilo družstvo sestavené ze zahraničních studentů „Vietnam team“. Jeden z jeho členů, Xuan Tra Duong okomentoval ostrost soubojů, které zde probíhaly: „Hrálo se velmi tvrdě. Museli jsme se v tom přizpůsobit našim soupeřům.“

Síla a vytrvalost

Disciplínou šitou přímo na míru studentům vojenských škol byl military quadriatlon. Zkušený mistr a instruktor bojových sportů kapitán Tomáš Novohradský sestavil koktejl činností, které otestovaly sílu, vytrvalost a obratnost účastníků. Ti se kromě zobrazeného běhu se závažím vydali také na překážkovou dráhu na souši a ve vodě a jejich úkolem bylo také uvést vlastní silou do chodu vojenské vozidlo. Zsolt Kappeller, člen hostujícího maďarského týmu, který obsadil druhé místo, si po vyhlášení výsledků s úsměvem postěžoval, že s kolegy tuto

činnost mohli natrénovat ještě lépe, ale nevěděli, zda automobil budou táhnout či tlačit.

Netradiční sport

Má několik století hluboké kořeny a moderní podobu. Nevyžaduje fyzickou sílu a hrát jej mohou všichni bez ohledu na věk a kondici. Hra se jmenuje mólki a během sportovního dne si ji přišli vyzkoušet zájemci na běžeckou dráhu v areálu kasáren Jana Babáka. Hráči původem severské hry se snaží trefit dřevěné kolíky s hodnotou 1-12 bodů tak dlouho, dokud nedosáhnou padesátibodového zisku. Ovšem pozor – překročení této hranice byt' o jediný bod se trestá snížením bodového konta ke stavu 25.

Větrná přehrada

Na úspěšném průběhu sportovního dne mělo velkou zásluhu slunečné počasí, které panovalo po celou dobu mezi úvodním nástupem a závěrečným vyhlášením výsledků. Jediným sportovištěm, kde se studenti překvapivě potýkali s nepřízní počasí, byla loděnice na břehu Brněnské přehrady. Důvodem byl silný nárazový vítr, který velice kompli-

koval už jen nástup do jachet. Od břehu se tak na palubě nepříliš stabilního plavidla vydali jen ti opravdu nejzkušenější.

Žabí volejbal

Naopak dobře chráněny před větrem zůstaly beachvolejbalové kurty v jedné ze zátok Brněnské přehrady. Hřiště pro populární letní sport zde vzniklo na místě někdejšího Sokolského koupaliště, jehož pozůstatkem je malá vodní nádrž, která nyní překypuje bohatým životem. Univerzitní turnaj ženských, mužských a smíšených dvojic tak proběhl za zajímavé a hlasité zvukové kulisy námluv stovek oboživelníků.

Vyhlášení výsledků

Nejúspěšnějším sportovcům se dostalo pocty na závěrečném vyhlášení výsledků. Všem, kteří vystoupili na stupně vítězů, poblahopřál rektor-velitel generál Bohuslav Příkrýl a spolu s ním i bývalý olympionik

a reprezentant a v hodu diskem Gejza Valent. Jak dokládá fotografie, ne vždy byla tato gratulace jednoduchá, neboť v případě malé kopané vystoupil na nejvyšší stupeň celý vítězný tým.

Text: Viktor Sliva, rtm. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: Viktor Sliva

Střelecký Pohár velvyslanectví USA opět v Brně

Střelecká družstva i jednotliví střelci z Univerzity obrany dosáhli v dubnu a květnu výrazné úspěchy na soutěžích konaných v Chebu, Semilech a v Prosiměřicích u Znojma. Díky výkonu rotné Štěpánky Mynaříkové se do Brna opět vrátil putovní „Pohár Velvyslanectví USA“, určený pro nejlépe střelící ženu AČR.

Ve dnech 11. a 12. dubna 2014 se na střelnici AVZO Cheb – Myslivna konal 25. ročník mezinárodní střelecké soutěže „FREE CONTEST 2014“. Zde ze tří univerzitních družstev nejlépe uspělo to ve složení Šárka Soukopová, Štěpánka Mynaříková a Lucie Babíková, které získalo 2. místo ve střelbě ze samopalu žen, dále potom 4. místo ve střelbě z pistole žen a nakonec také 2. místo ve střelbě ze samopalu a pistole žen. Družstvo navíc ve svém středu skrývalo vůbec nejúspěšnější

účastníci celé soutěže Štěpánku Mynaříkovou, která díky svému výkonu získala pro UO již pošesté putovní Pohár velvyslanectví USA, určený pro nejlépe střelící ženu AČR.

To však ještě nebylo vše. Při vyhlášení výsledků AČR z jednotlivých zbraní získala Štěpánka Mynaříková 2. místo ve střelbě ze samopalu. Dále pak družstvo ve složení Šárka Soukopová, Štěpánka Mynaříková a Lucie Babíková se umístilo na 9. místě a družstvo ve složení Petr Eisenhammer, Vladimír Zralý a Ivo Zerzáněk se umístilo na 10. místě. Za zmínku stojí ještě umístění Štěpánky Mynaříkové na 8. místě a Petra Eisenhammera na 9. místě v jednotlivcích v celkovém pořadí.

Úspěšní byli univerzitní střelci i na sedmém ročníku soutěže „Memoriál ppor. Petra Šimonky“, který proběhl 24. dubna na střelnici v Semilech. V konkurenci 53 týmů 4. místo obsadilo a nepopulární bramborovou medaili získalo družstvo ve složení podplukovník Petr Eisenhammer, rotmistr Vladimír Zralý a Radek Nedoma, který se stejně vysoko umístil i v žebříčku jednotlivců.

Účast jedné ženy byla podmínkou pro přijetí do 18. ročníku přeboru ve střelbě ze služební zbraně smíšených tříčlenných družstev, který v pátek 16. května pořádalo v Prosiměřicích Okresní ředitelství PČR Znojmo. Univerzitu obrany tak spolu s Mgr. Radkem Nedomou a podplukovníkem Petrem Eisenhammerem reprezentovala rotná Štěpánka Mynaříková. Ta v soutěži, která zahrnovala 10 ran na pistolový mezinárodní terč a stejný počet ran na terč nekrýté ležící figuru s kruhy, zvítězila nejen v kategorii žen, ale svým výkonem dokázala přestřelit i všechny muže, a stala se tak absolutním vítězem jednotlivců. Velkou měrou tím přispěla k vítězství celého družstva.

Text a foto: pplk. Ing. Petr Eisenhammer

V Brně odstartovala letošní Běžecká liga

Celkem 62 běžců, z toho padesátka mužů a tucet žen, se ve čtvrtek 24. dubna postavilo na start prvního z devíti závodů soutěžního seriálu konaného pod názvem Běžecká liga 2014. Startovní a cílová brána byla umístěna v areálu Univerzity obrany v brněnských Pisárkách a krosová trať zavedla účastníky do příjemného prostředí údolí řeky Svratky.

Nově koncipovaný seriál závodů je pořádán Sekcí rozvoje a plánování schopností v rámci Oddělení záchranné a výsadkové služby a tělesné výchovy MO jako otevřený přebor AČR pro rok 2014. Devítikolová bodovací soutěž je určena pro jednotlivce, kteří jsou rozděleni do dvou ženských a pěti mužských věkových kategorií. Do závěrečného hodnocení jsou započítány jen body ze sedmi nejlépe bodovaných kol.

Běžecká liga zavede účastníky do devíti posádkových měst. „Loni jsme ligu startovali na začátku května v Opavě a potýkali jsme se se spoustami sněhu. Proto letos raději začínáme v Brně,“ vysvětluje pořadí jednotlivých míst konání závodů podplukovník magistr Jirí Malík z OdZVSITV SPRS MO.

Délka jednoho okruhu v písáreckém údolí byla vytyčena na 4450 metrů, které ženy absolvovaly jednou a muži dvakrát. Charakter trati dobře vystihuje popis uvedený v itineráři

– po asfaltu podél vody, prudké stoupání lesní cestou, dřevěný most přes potok, prudký seběh po kamenných schodech, serpentinový výběh, seběh lesní cestou a ve finále jedno kolo po trávě podél dráhy stadionu. O specifickou tvář trati usilují i pořadatelé dalších závodů, proto do nich zařazují unikátní úseky, jako jsou „úly“ letadel, sjezdovka, či zámecké schody.

Krosový průběh brněnské trati ocenil podobně jako mnozí další účastníci závodu i desátník Tomáš Ekl, který dosáhl nejlepší čas 32:21:00 a zvítězil ve své kategorii mužů do 40 let: „Je to určitě lepší než běžet deset kilometrů po asfaltu.“

Podobné pocity zažívala i nejrychlejší žena a s časem 20:11:00 vítězka v kategorii do 35 let, rotmistřyně Martina Rašková z 13. dělostřeleckého pluku v Jincích. „Bylo to krátké,“ postěžovala si s nadsázkou v cíli. Její prvenství neohrozila ani malá komplikace, když se několik metrů musela vrátit pro sponu, která jí při běhu terémem vypadla z vlasů. Také pro tuto sportovkyni, členku AC Praha 1890 byl brněnský závod součástí tréninku, mimo jiné na Pražský maraton.

Ve druhé ženské kategorii zvítězila rotmistřyně Olga Masná, v kategorii mužů do 30 let byl nejrychlejší desátník Miloš Kafka, mezi muži do 50 let zdolal dva okruhy v nejlepším čase desátník Marek Štěpán a ve zbývajících kategoriích uspěl plukovník Jaroslav Trojan.

„Naším cílem je především motivovat vojáky i občanské zaměstnance k běhání,“ hodnotí smysl Běžecké ligy Jirí Malík. Počet účastníků soutěže svědčí o tom, že uvedený záměr se nemají účinkem.

Text a foto: Viktor Sliva

Desátník Tomáš Ekl, příslušník Hradní stráže je trénovaný na mnohem delší distance. Jako člen týmu Iron Stars Beroun se účastní vytrvalostních závodů včetně dlouhého triatlonu. Závod pojal jako zpeřování přípravy a posledních 120 kilometrů na cestě do Brna absolvoval na kole, cestou zpět si naložil jen o něco menší dávku.

Rotmistřyně Olga Masná byla v brněnském závodě nejúspěšnější zástupcem Univerzity obrany (byť momentálně hájí barvy bučovického útvaru). Svě vítězství však alespoň v nejbližších závodech neobhájí, protože se intenzivně připravuje na závěrečnou státní zkoušku.

Kurz boje zblízka

Prašné hřiště nad obcí Rozdrojovice v blízkosti jihomoravské metropole, přímo na okraji lesa, který se pozvolna svažuje k Brněnské přehradě, se stalo vhodným terénem pro výcvik studentů Univerzity obrany v boji zblízka. V týdnu od 14. do 18. dubna absolvovaly tento kurz dvě desítky posluchačů, doplněné několika příslušníky různých útvarů AČR.

„Kotníkem do země nebouchejí!“ upozorňuje studenty na jejich chybu instruktor, který v tu chvíli tvoří překážku, přes níž jeho svěřenci provádějí kotoul vzduchem. Za chvíli instruktor narovná svou vysokou postavu a rozdává další úkoly a rady. „Tak to nikdy nedělejte, vždy se vydýchejte vzprímení,“ zní důrazný pokyn po intenzivním boji každého s každým, když se několik studentů předkloní, aby popadli dech, a dopustí se tak chyby, která může mít fatální důsledky.

„Studenti se sice připravují průběžně v rámci výuky, ale tady máme možnost cvičit

způsobem, na jaký normálně není čas,“ vysvětluje výhody souvislého pětidenního kurzu vedoucí instruktor kpt. Mgr. Tomáš Novohradský ve chvíli, kdy účastníci krátce odpovídají. „Dostatek času nám tady dává možnost například postavit bojové dráhy nebo vyzkoušet taktickou výzbroj,“ doplňuje odborný asistent CTVS Univerzity obrany s bohatými zkušenostmi z bojových sportů.

Zázemí při týdenním kurzu tvoří univerzitní chata na břehu Brněnské přehrady, odkud účastníci vyrážejí ve dvou časových blocích do terénu. Společný pětidenní pobyt umožňuje studentům navzájem se lépe poznat a vyměnit si zkušenosti. V náplni kurzu je kromě fyzické přípravy také teoretická část s informacemi o výživě, metodice nebo třeba o správném způsobu, jak vstřebat únavu z těžké tělesné zátěže.

„Každý den přináší nové situace a stále je třeba hledat nová řešení,“ odpovídá Tomáš Novohradský v reakci na dotaz, zda se výcvik

nemění v rutinu. „My se teď snažíme simulovat různé akce, ať už ve vnitřních prostorách, nebo ve vnějším prostředí. A více než dříve klademe při výcviku důraz na verbální kontakt s útočníkem ve snaze odradit ho od jeho úmyslu.“

Tento přístup oceňuje jeden z účastníků kurzu, četař Ivoš Macháček, student oboru ženižijní technologie. On sám zde není nováčkem, kurz již dříve absolvoval a nyní si ho přišel zopakovat, aby se ve svých schopnostech zdokonalil. „Slovní komunikace s protivníkem nám dává větší možnost projevit své emoce. Více se to přibližuje skutečným situacím.“

Na závěr kurzu získávají účastníci absolventská či instruktorská osvědčení, která dokládají, že si osvojili patřičné teoretické znalosti a praktické dovednosti ze speciální tělesné přípravy z oblasti boje zblízka.

Text a foto: Viktor Sliva

První a poslední padlý ve Velké válce

Neděle 28. června 1914, hlavní město Bosny Sarajevo, Apelovo nábřeží. Gavrilo Princip, mladý příslušník tajné srbské organizace Černá ruka, usilující o sjednocení všech jižních Slovanů v jednotném jihoslovanském státě, střílí ze vzdálenosti několika kroků na osoby v pomalu projíždějším automobilu.

Jedna kulka zasahuje následníka rakousko-uherského trůnu arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este do krční tepny, druhá prorazila karoserii automobilu a zasáhla jeho manželku kněžnu Žofii Chotkovou do břicha.

Oba zranění po několika minutách umírají. Od této události, která se stala jednou z hlavních záminek k rozpoutání první světové války, uplyne na konci letošního června již celé století.

Sarajevský atentát otrásl celou tehdejší Evropou. V případě Františka Ferdinanda se navíc jednalo o budoucího rakouského císaře, generála a vrchního inspektora rakousko-uherské armády. A v této vysoké vojenské funkci se také v červnu 1914 účastnil důležitých vojenských manévřů, probíhajících nedaleko Sarajeva. Přesně měsíc po atentátu – 28. července 1914 – vypovídá známým manifestem „Mým národům“ rakouský císař František Josef I. válku Srbsku, za několik dnů je už ve válce celá Evropa, později i svět. Záminkou bylo srbské odmítnutí rakouského ultimáta, týkající se osobního vyšetřování sarajevského atentátu rakouskými úřady na výsošném srbském území. Toto ultimátum by bylo nepřijatelné pro jakýkoliv suverénní stát. Na stranu napadeného Srbska se vzápětí postavilo carské Rusko, Rakousko-Uhersku přispěchalo na pomoc Německo.

V září jsou již ve válce všechny evropské velmoci i se svými koloniemi a nastalé evropské krize rychle využívají k vyřízení si svých starých účtů. Léta budované vzájemné spojenecké smlouvy a vojenské paktů mezi velmocemi se aktivují a dávají do pohybu, jako když se zapálí doutnák u výbušniny. A pak už to jde ráz naráz. Na jedné straně pomyslné barikády stály tzv. „Centrální mocnosti“, reprezentované Německem a Rakousko-Uherskem, k nimž se v průběhu války přidá ještě Turecko a Bulharsko. Proti nim stojí „státy Dohody“ – Rusko, Francie a Velká Británie, na jejichž stranu se postupně postaví Srbsko, Rumunsko, Černá Hora, Belgie, Řecko, Itálie, USA, Japonsko a několik menších evropských a amerických zemí. Války se zúčastnilo celkem 28 států, bylo mobilizováno přes 70 milionů vojáků a boje na všech frontách záhy ustrnuly v zákopech a poziciích bojích.

Pevnost Przemysl v Haliči, Tannenberk u Mazurských jezer, Gallipoli u Dardanel, francouzská pevnost Verdun, severní Francie, západní Ukrajina, boje u Ypru, na Sommě a na Piavě – to jsou jen některá místa největších bojů první světové války a bezjmenných hrobů milionů padlých vojáků. Arcivévoda František Ferdinand se tak stal

František Ferdinand

prvním padlým v nastávající válce, které se už napříště bude říkat „Velká či Světová válka“. Vypuknutí války využívají podmaněné a nesvobodné národy střední a jihovýchodní Evropy, které touží po staletích útlaku žít ve svobodných národních státech. Politické reprezentace těchto národů usilují o vytvoření samostatných států – československého, polského, jihoslovanského. Češi a Slováci jsou na diplomatickém poli reprezentováni svými politickými představiteli v čele s prof. T. G. Masarykem v Československé národní radě sídlící v Paříži a na válečném poli statečnými legionáři v Rusku, Francii a Itálii, kteří se rekrutují jednak z válečných zajatců v těchto dohodových státech a jednak ze zde žijících českých a slovenských krajanů. Tyto dvě síly v následujících letech symbolizují boj za vytvoření samostatné Československé republiky.

Na podzim 1918 se armády Centrálních mocností hrouť, vítězství dohodových států po čtyřech krvavých letech fakticky rozhodují čerstvé kontingenty amerických vojáků a masivní finanční pomoc USA bojujícím dohodovým spojencům. Centrální mocnosti již nemají žádné rezervy lidské ani finanční a v zázemi se jim navíc bouří miliony hladovějících obyvatel a nespokojené utlačované národy. Postupně kapitulují Bulharsko, Turecko, Rakousko-Uhersko a v symbolické datum 11. 11. 1918 v 11:00 hodin i Německo. Tímto datem, které je v mnoha zemích dodnes připomínáno jako Den válečných veteránů, také první světová válka končí. Poražené říše se hrouť a rozpadají, na troskách Rakousko-Uherska vznikají nové národní státy, mezi nimi i Československo. Celkový počet ztrát ve vojsku na všech stranách dosáhl zhruba 10 milionů mrtvých a 22 milionů raněných, včetně válečných invalidů.

K tomu je nutno započíst ztráty civilního obyvatelstva v zázemi, kde lidé po tisících umírali na válečná strádání, choroby a podvýživu, ke kterým se krátce po skončení války přidala v mnoha evropských zemích i epidemie tzv. španělské chřipky. Své mrtvé bojovníky, ať již v řadách rakousko-uherské armády či mezi legionáři má snad každé město i ta nejmenší veska v českých zemích, v každé z nich tyto oběti dodnes připomínají uchovávaná pietní místa v podobě pomníků a pamětních desek. Po roce 1945 byly

Fotografie Gavrila Principa pořízená po zatčení

pouze aktualizovány jmény zahynuvších spoluobčanů v letech druhé světové války.

A jednou z posledních obětí této Velké války se stal ten, který stál na počátku celé této evropské a světové tragédie – atentátník a bosenský student Gavrilo Princip. Protože v době sarajevského atentátu nebyl ještě plnoletý a tudíž nemohl být odsouzen k trestu smrti, byl odsouzen k dlouholetému těžkému žaláři v Malé terezínské pevnosti v severních Čechách. Zde na samém sklonku války v dubnu 1918 podlehl tuberkulóze, jeho ostatky byly převezeny a pohřbeny v Sarajevu.

Když v roce 1938 byla Československá republika ohrožena agresí ze strany hitlerovského Německa, nestála někdejšími dohodovými vítězům a garantům meziválečného mírového systému ani za mobilizaci, natož za jediný výstřel. Byla jako obětní beránek předhozena nacistům a ztratila nejprve třetinu svého historického území, posléze byla zcela rozbita a okupována Německem. Jedním z důležitých momentů v rozhodování Francie, Velké Británie i Sovětského svazu nebojovat na podzim 1938 s Německem kvůli zachování celistvosti a nezávislosti malého Československa, pravděpodobně byla i neblahá vzpomínka na rok 1914 a tehdejší náhlé a nečekané vypuknutí války kvůli zachování nezávislosti Srbska. Malý stát, který z jejich pohledu do evropské, posléze světové války zatáhl všechny rozhodující velmoci. To byla noční můra, které se tyto státy chtěly znovu za každou cenu vyhnout i za cenu sebevětších ústupků fašistickým agresorům a obětováním svých věrných spojenců.

Jenže nová světová válka stejně nakonec vypukla – s prvními výstřely v Polsku v září 1939. Francouzský generál Charles de Gaulle měl pravdu, když prohlásil, že oba světové konflikty 20. století byly „novodobou třicetiletou válkou“, která začala v roce 1914 a po čtyřech letech urputného válčení byla pouze přerušena dočasným nejistým příměřím. Po dvaceti letech se rozhořela znovu a definitivně skončila až v roce 1945. Ale to už je jiný příběh.

**Text: Mgr. Jan Jandl
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS Brno
Foto: archiv autora**

Očitý svědek Sarajevského atentátu

Jsou události a okamžiky, které dokáže mnohdy ovlivnit prostý člověk. Nebo se nechtěně stane aktérem historické události, která následujícímu vývoji dá zcela jiný směr a překvapivou razanci, než se původně očekávalo. Něco takového se stalo právě Leopoldu Lojkovi, který svůj pohnutý život dožil v Brně na Vranovské ulici.

Leopold Lojka se narodil 17. září 1886 v Telči v rodině kočího, vychodil zde obecnou školu a vyučil se řezníkem. V rámci povinné vojenské služby se zúčastnil v září 1909 v pluku dragounů císařských manévřů ve Velkém Meziříčí. Těchto manévřů se zúčastnil také následník trůnu, vrchní inspektor rakousko-uherské armády a budoucí oběť sarajevského atentátu František Ferdinand d'Este. Posléze byl Leopold Lojka přijat do služeb hraběte Františka Alfréda Harracha. Na jeho popud také Leopold Lojka absolvoval v roce 1912 řidičský kurz ve Vídni a stal se profesionálním šéfem Harrachova vozu Gräf und Stift Double Phaeton.

V osudném roce 1914 obdržel hrabě Harrach rozkaz zúčastnit se vojenských manévřů v okolí bosenského Sarajeva a být svým vozem k dispozici následníkovi trůnu Františku Ferdinandovi. S řidičem L. Lojkou za volantem vozu po třítýdenní strastiplné cestě dojel hrabě Harrach z Vídne až do Sarajeva. A právě tato skutečnost rozhodla o tom, že se Leopold Lojka jako zcela neznámý člověk stal svědkem dramatických událostí, které se odehrály doslova za jeho zády a které posléze vedly k vypuknutí první světové války.

Dvakrát během jednoho dopoledne v osudnou neděli 28. června 1914 byl v ohrožení i jeho vlastní život. Při prvním pokusu o atentát jeden z atentátníků Nedeljko Čabrinovič vrhl na auto vezoucí arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho manželku vévodkyni Žofii Chotkovou bombu. Mířil však špatně, bomba dopadla až před kola následujícího vozu, vezoucího vojenské představitelky a její výbuch způsobil vážná zranění jeho posádky. Arcivévoda František Ferdinand však vyvázl nezraněn. Jeho následné nešťastné rozhodnutí pokračovat navzdory prvnímu neúspěšnému útoku po krátké návštěvě sarajevské radnice v původně plánované cestě městem, dalo příležitost dalšímu atentátníkovi Gavrilo Principovi, který v pravý čas na pravém místě s pistolí v ruce dokončil dlouho plánovaný atentát...

Při následném soudním procesu s atentátníky vypovídal řidič Leopold Lojka jako očitý svědek, identifikoval střelce Gavrilo Principa a průběh atentátu sám podrobně popsal v dodnes dochované rukopisné zprávě. Po vypuknutí války byl Leopold Lojka mobi-

Pár minut před atentátem - řidič Leopold Lojka čeká ve voze

lizován do Mostaru, v roce 1916 do Klosterneuburgu u Vídne, kde působil ve službách posledního rakouského císaře Karla I.

V listopadu téhož roku se oženil s Annou Lhotskou, s níž měl dva syny – Františka a Alfréda. Po válce se L. Lojka s rodinou přestěhoval do Znojma, kde získává koncesi k hostinské činnosti. Tato práce mu však nepřináší zisky, navíc syn František umírá a vzápětí se manželé rozvádějí. Leopold Lojka se v roce 1924 stěhuje do Brna, kde v únoru následujícího roku získává od města koncesi na provoz restaurace na adrese Vranovská ulice č. 19. Podle vzpomínek pamětníků byl však rázovitým krčmářem, podnik nezvládal, měl dluhy a dle policejních hlášení se opilý dopouštěl výtržností. Umírá jako opuštěný, zapomenutý a nemocný člověk ve svém bytě nad provozovanou restaurací 18. července 1926 v necelých 40 letech. Byl pochován na brněnském ústředním hřbitově. O všeobecné známosti této poněkud svérázné postavičky v brněnské veřejnosti svědčí ten fakt, že k jeho úmrtí napsal nekrolog do Lidových novin spisovatel Rudolf Těsnohlídek.

Text: Mgr. Jan Jandl

Foto: archiv autora a Turistika.cz

Nábřeží u Latinského mostu – dějiště atentátu

Ze zprávy Leopolda Lojky:

Vycházejíce z radnice řekla její výsost k jeho císařské výsosti: „Franci, nejedeme dál, nýbrž nastoupíme cestu zpět domů.“ Jeho císařská výsost přemýšlel několik minut a zeptal se, zda byl atentátník zatčen a kdo je a učinil ještě poznámku: „To je jistě nějaký anarchista, prosím, aby mi byla potom podána bližší zpráva.“ Obrácen ke své manželce řekl: „Sofie, jed' domů sama, já nemám žádný strach strachů,“ načež její výsost hluboce rozechvěna, a jsouc v obličejí velmi bledá, odpověděla: „Franci, já tě nenechám samotného a jedu s tebou.“

POZVÁNKA

Městský výbor Českého svazu bojovníků za svobodu Brno
Historicko-dokumentační komise MěV ČSBS
a Univerzita obrany

Vás zvou

na slavnostní shromáždění k 70. výročí zahájení Slovenského národního povstání

Vážení kolegové, bratři a sestry,
ve čtvrtek 28. srpna 2014 se od 14.30 hod. uskuteční ve velkém sále Klubu Univerzity obrany, Šumavská 4, slavnostní shromáždění k 70. výročí Slovenského národního povstání.

Program:

- Zahájení
- Projev prof. PhDr. Vojtěcha Žampacha
- Krátká přestávka s drobným občerstvením
- Beseda účastníků SNP, partyzánů, hostů
- Závěr

Jménem pořadatelů zveme všechny odbojáře, sympatizanty a známé.

Za pořádající organizace
Irena Matyášková, předsedkyně MěV ČSBS v Brně

Výstava III. odboj v Československu

Vestibul budovy Univerzity obrany v Kounicově ulici 44 se stal dalším místem, kde se studenti i veřejnost mohli seznámit s výstavou nesoucí název III. odboj v Československu. Ta obsahuje výmluvné svědectví o systému, jenž pošlapal svobodu občanů a perzekvoval lidi, kteří se postavili komunistické moci v aktivním odporu. Výstava je také výrazem poděkování přímým účastníkům III. odboje v Československu.

Tricet dvojazyčných panelů představilo hlavní složky represivního režimu Československa v letech 1948 – 1989 a způsoby, jakým totalitní režim postupoval proti svým odpůrcům. Připomenuty jsou významné postavy protikomunistické rezistence a oběti vykonstruovaných politických procesů, často propagandisticky využitých k diskreditaci protirežimního odboje.

Významnou součástí výstavy byly výčty obětí režimu, ať už šlo o občany popravené v Pankrácké věznici nebo ty, kdož zemřeli při pokusu o přechod státní hranice. Pod hlavičku třetího odboje autoři výstavy zahrnuli nejen vojáky, kteří se v exilu podíleli na vysílání kurýrů - chodců, ale i generála Heliadora Píku, zatčeného už v květnu 1948 na nemocničním lůžku a pak popraveného za údajnou vlastizradu a sabotáž.

K vysokým trestům bylo za uvedené období komunistické zvláště odsouzeno na čtvrt milionu osob, z nichž mnohé pobyt v krutých podmínkách žalářů zaplatily životem nebo podlomením zdraví. Další skuteční, nebo domnělí odpůrci režimu byli za svůj postoj perzekvováni výpovědí ze zaměstnání, nepřijetím ke studiu nebo ztrátou majetku.

Putovní výstava, jejímiž autory jsou Jan a Sabina Kratochvíloví, byla pořádána ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR. Zájemci si ji poprvé mohli prohlédnout v červnu roku 2006 v prostorách Evropského parlamentu v Bruselu. Poté byla třicítka panelů představena v řadě českých měst a také v zámorí, konkrétně v USA, Kanadě či Brazílii.

Text a foto: Viktor Sliva

BVV

Veletřhy
Brno

Veletřní okénko

Co nabízí výstaviště v červenci a srpnu 2014

Móda a její proměny

Pruský král Bedřich II. Veliký se zastával ideje osvícenství a dopisoval si s Voltairem, ale v praxi postupoval naprosto pragmaticky a tvrdě. Z Pruska vytvořil vojenskou velmoc 18. století. Chlapci byli jako potenciální vojáci evidováni od 10 let. Protestantští emigranti z Rakouska, uprchlíci před náboženským pronásledováním a zběhové z nepřátelských armád byli násilím stavěni do pruské armády. Zastával názor, že nejlepším diplomatickým argumentem je stotisícová armáda. V 18. století armády dosahovaly počtu pouze několika desítek tisíc a Bedřichu Velikému disponujícímu početnou armádou se dalo těžko oponovat. Rakouská císařovna Marie Terezie tak ve dvou válkách s Pruskem málem přišla o říši. Nakonec přišla o nejprůmyslovoější část své říše Horní Slezsko. Byla v situaci kdy musela budovat armádu, tedy ji i vystrojil. Začala budovat textilní manufaktury a vojáky oblékla do nebarveného sukna šedobílé barvy. Šetřilo se látkou a uniformy byly proto upnuté. V žádném případě se nejednalo o rokokovou eleganci jak se nám snaží namalovat historické filmy. Císařovna je i za vznikem textilní výroby v Brně. Zakládali ji textilní odborníci z tehdy nejrozvinutější části rakouské říše - z dnešní Belgie. Bydleli v první kolonii dělnických domků ve střední Evropě na místě, kde stojí hotel Continental. Historie výroby textilu v Brně má hluboké kořeny a je pak zcela přirozené, že se v Brně koná mezinárodní veletrh módy Styl a mezinárodní veletrh obuvi a koženého zboží Kabo.

Od 24. do 26. srpna tak budou na brněnském výstavišti probíhat módní přehlídky mladé, nezávislé módy pod názvem Fresh Fashion. Půjde o minimalistickou módu značky Ritore, netradiční dětské oblečení značky Spookid včetně módních doplňků. Firma mladých návrhářů Love-

music předvede originální dámské oblečení z přírodních materiálů, trička potištěná grafickými návrhy s vtipem komentujícími aktuální společenské dění a originální ocelové i emailované šperky. Možná se návštěvníci opět setkají se šperky firmy Odvárka Bijoux Jablonec. Na prestižní výstavě Eclat de Mode Bijorhca, pořádané každoročně v Paříži v blízkosti Eiffelovy věže, vybrali francouzští designéři šperky této firmy mezi vystavenou bižuterii, jako uznání nejvyšší kvality. Konkurence šperkařů z více než 40 států, obesílajících výstavu, svědčí o schopnostech záračného dítěte, módního návrháře Martina Odvárky, na této výstavě po léta úspěšného. V Paříži poprvé sklízel úspěchy ve věku něco přes 20 let. Mezi 130 firmami na veletrhu nebudou chybět společnosti, jako výrobce zdravotního prádla a plavek Anita Moravia z Českého Herálce, výrobce oděvních doplňků Jihočeská textilní z Kácova, výrobce pyžam a termoprádla Lamido z Litomyšle, výrobce kapesníků, ubrusů a utěrek Mileta z Hořic a výrobní družstvo Modela z Pardubic. Dalším tradičním vystavovatelem bude výrobce prádla Pleas Havlíčkův Brod, jehož trička vzbudila pozornost novou technologií úpravy Long-Life. Patent izraelsko-americké společnosti Delta Galil prodlužuje životnost bavlněného úpletu pomocí enzymů, proto výrobky vypadají jako nové i po mnoha vypráních. Znovu setkáme i s jedním z posledních rukavičkářů z Dobříše Stanislavem Váchou, výrobcem rukavic české kvality z domácích surovin. V této souvislosti nelze nezpomenout bývalé slávy Dobříše, která byla hlavním dodavatelem neodmyslitelného doplňku uniformy rakousko-uherského důstojníka-rukavic. Podle služebního předpisu sundané rukavice nesměl nosit důstojník sám. Nesl je tři kroky za důstojníkem jeho vojenský sluha.

Text: Dr. Vít Pospíšil

Soutěžní křížovka o ceny!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 4. srpna 2014
e-mailem na adresu: listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Tajenka z č. 4: ... všechno nebylo tak drahé.
Výherci z č. 4: Petr Lopour a Šimon Petříček

Šance pro dva čtenáře

ZKYPŘIT KOLEM	2	DRUH TRESTĚ	DVOUZPĚVY	INICIÁLY SPISOV KLIMY	VŮZ	1	STŘELNÁ ZBRANĚ
JMÉNO SPISOV PRVLA			RÍMSKY 501 ZN. ELEKTRONIKY		RAJKA NE zkr. spořiv TAMARA dom.		
EKONOMICKÝ ROZVOJ							
STRACH				ČÁST MOLEKULY HEJDAČI			
OZNAČENÍ PRAVOSTI				Z TOHO DŮVODU ZNAČKA ŽELIČEK			
ADOLF (dom.)			NEJVYŠŠÍ KARTY SOUKLAS		PRIMÁT KVĚ. SOUCÁST VDRÁVEK		
PRITESÁVATI					OREC U KOMBÁRNA ČESKA OREC		
JAPONSKÝ ZÁPAS	OSOBNÍ ZÁJEMO ALKOHOL NÁPOJ			DRAVÝ PTÁK NOTES			
DEZINFEKČNÍ PŘIPRAVEK				BOST. SYMF. ORCHESTR zkr. LÁTERIT		PROSVĚCOVAC VJAJEC	TÍMTO ZPUSOBEM!
BOJOVNÝ POKRIK			ŠPERK JINOC				
ZN. MILIAMPÉRU		SLAMANDR AMBITY			VOLU AKADE ME byv. zkr. DRUH OVOCE		
DRUH KVĚTENSTVÍ					RIVÁL POLSKÁ PLAV. SPOL. pol. zkr.		
TURECKÉ JEZERO	ROZHOVOR angl. SPZ LIBEREC			NETKANÁ TKANINA POCHOUTKA			
SVĚTOVNÝ ŠTÁTEK			KRAVSKÝ PRODUKT ob. SPZ SOKOLOV				
3							
STAROŘECKÝ BÁSNÍK					INICIÁLY FOTBAL RMĚNKY		ACI IBYKOS

Víte, že se blahobyt bude psát s měkkým i?

SUDOKU

	7						1	
9	8		7		2		3	
			6					
	5	6		3	8			
3			2					5
		9	5		1	4		
				4				
2	4		5		6		8	
9							7	

						2		
				5	8	6		
9	8	4				7		
6				1				
3		9	8	5		7		
				2			8	
	6					8	9	3
	2	3	9					
	7							

		9			4		2	
2	7				1		8	
				2				6
7	2			1	3	9		
		1	9		6		3	5
1					7			
	6		8				5	3
	8	3			2			

SUDOKU NA LETNÍ TEPLÉ DNY - LUŠTĚTE NA ODPOČINKOVÉ DOVOLENÉ, NA HOUBÁCH, NA CHALUPĚ A NA ZAHRÁDCE, PŘI LETNÍ PROCHÁZCE NEBO JEN TAK V POHODLÍ DOMOVA

			9	7				
4	1							
8				3		4	2	
			3		8	5		
3	2					6	7	
	7	1		6				
2	4		3					8
							1	9
				2	6			

	9		3					6
2	7							5
		6	9				2	
3					7			
	5			8	4	1		2
	4	1			3			
				1			9	4
		4						
5			4		3	8		

	9				6			
					1	6	2	3
6		7		8				
8	1							6
		5		6		1		
4							7	5
				4		7		9
9	7	2	1					
			8					1

Po stopách bojů čs. legionářů v Itálii

Doss Alto není jen symbolem statečnosti legionářů

Riva del Garda je letovisko s mírným podnebím, ležící na břehu tajuplného Gardského jezera, obklopeného dolomitovým masivem Brenta. Po jezeře, jehož délka činí 52 kilometrů, je možné lodí doplnout až do nedaleké Verony, nepřilíš vzdálen je Milán a také Benátky. Široká nabídka ubytovacích možností dokládá, že toto rekreační město je cílem i rájem nadšených turistů, kteří se mohou vyžít v řadě sportů, především vodních. Pro nás se Riva del Garda stala východiskem na legendární legionářské bojiště Doss Alto.

V sobotu ráno opouštíme patrové postele v turistické ubytovně a vyrážíme směrem k prvnímu legionářskému cíli. Do městečka Arco se stejnojmenným hradem to trvá asi 35 minut. Výstup nahoru na hradby a k prohlídce památky není náročný a nepochybně stojí za trochu námahy, kterou umocňuje vůně starých olivovníků. Pod námi se jako na dlaní rozkládá městečko a shlížíme také na romantickou řeku Sarcu. Kocháme se výhledy na všechny světové strany a rozeznáváme také hroby našich padlých legionářů. Čas ovšem běží, proto scházíme do městečka a pokračujeme k našemu hlavnímu cíli - bojišti Doss Alto di Nago.

Úvahy o náročnosti výstupu na někdejší frontovou linii v horách za nás řeší spřátelení Italové, kteří přistavují džípy, abychom ušetřili drahý čas a někteří i kolena. Kola vozidel se vytrvale drápou do svahů, na kterých bychom nechali ve zdejší horku hodně sil. Posledních snad sto metrů je již v režii našich botasek. Na vrcholu přes dva tisíce metrů vysoké-

ho horského masivu Monte Baldo, přesněji na jeho nejsevernějším výběžku, se rozkládá náš cíl. Doss Alto, kóta 703.

Naši turisté většinou ani netuší, že i zde bojovali jejich pradědové za novou vlast. Boje zde byly značně krvavé a lité! Jejich stopy jsou zde vidět dodnes - střepiny granátů, plechovky, lžíce, zlomky nožů, nábojnice a další předměty. Kóta měla strategickou polohu, obě válečné strany se zde několikrát vystřídaly. Když byla v držení legionářů, útočila sem několikanásobná přesila nepřátelských vojáků, kteří byli motivováni tisícikorunovou odměnou za každého českého zajatce. Legionářům bylo jasné, že nemají kam ustoupit a v zajetí je čeká popraviště. Strategickou polohu s obranným obloukovým tunelem ubránili i přesto, že došlo k boji na bodáky, šavle či nože a přerušené telefonní spojení dlouho znemožnilo povolání posily. Zabarikádování v tunelu odráželi útočníky a odolali plamenometům i plynovým granátům! Nakonec dorazily posily a nepřítel

byl zahnán na útek. Legionáři byli na konci sil, ale zvítězili, udrželi kótu! Při pohledu na zmatečně ustupujícího nepřítele prožívali nebývalý pocit štěstí. Vítězství si však vyžádalo svou daň - sedm legionářů padlo, desítky byly zraněny a pět vzato do zajetí. Ti se žádného slitování nedočkali a byli 22. září 1918 u Arca popraveni oběšením.

Boje na Doss Altu se staly symbolem bitvy, které v této oblasti legionáři svedli. Proto si je připomínáme i po tolika letech. Kytice květů ozdobily pomník, zazněla i poutníky zpívaná česká hymna. Na vrcholu Doss Alta zavlála československá trikolora, když se potomci legionářů v nastalém podvečeru vraceli dolů - do Riva del Garda. Unavení a spokojení, ale byli tam! Za výstup získali všichni symbolickou příležitostnou plaketu, kterou vydala ČsOL.

Text: Jan Kux

Foto: Jan Kux a Stanislav Pítr

